

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

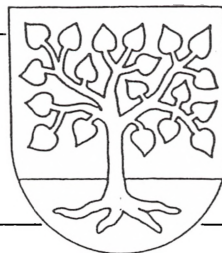
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE

Nr. 26, juli 2002

Indhold

s. 2

Foreningsprogrammer

F.02 Grindsted	s. 8	F.25 Sydsjælland	s. 26-27
F.03 Herning	s. 9	F.26 Kolding	s. 28
F.04 Hjørring	s. 9-10	F.27 Østsjælland	s. 29
F.06 Mors	s. 10	F.29 Silkeborg	s. 29-30
F.07 Odense	s. 10-11	F.30 Amager	s. 30-31
F.08 Randers	s. 12	F.31 Ry	s. 31
F.09 Storkøbenhavn	s. 13-14	F.32 Sydkysten	s. 32
F.10 Trekantområdet	s. 14-15	F.33 Brønderslev	s. 32-33
F.11 Vestsjælland	s. 15-16	F.34 Hvidovre	s. 33-34
F.12 Viborg	s. 16-17	F.37 Østdjursland	s. 34-36
F.13 Århus	s. 17-18	F.40 Vestlolland	s. 36-37
F.14 Sønderjylland	s. 19	F.41 Nordsjælland	s. 37-38
F.15 Aalborg	s. 19-22	F.42 Horsens	s. 38-39
F.16 Holstebro	s. 22-23	F.43 Løgstør	s. 39-40
F.18 Sæby	s. 23-24	F.44 Thy	s. 40
F.20 Haderslev	s. 24-25	F.45 Samsø	s. 41
F.22 Korsør	s. 25	F.46 Vejle	s. 41-42
F.24 Roskilde	s. 26	F.39 Storstrøms Amt	s. 42-43

SLÆGTEN (ISSN 0905-7064) udgives af Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, p.t. 1. januar og 1. juli. Red.: Birte Steffensen, Birgit Øskov og Ole Bech Knudsen. - Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

Indhold

- Fra redaktionen s. 3
- Nyt fra SSF s. 3-4
- SSFs bestyrelse, udvalg og medlemsforeninger s. 4-6
- Nyt logo s. 7
- Programmer, se forsiden s. 8-43
- Slægtsforskerdag i Kbh. s. 43
- Ny forening i Vejle af Elsebeth Ib s. 44
- Et sjældent navn gør ikke ... af Else Skovbo Jensen s. 44-45
- Hvad skal man dog give sig til af Birgit Øskov s. 45-46
- Et kig gennem nøglehullet af Ole Bech Knudsen s. 46-50
- Man finder altid noget af Birgit Øskov s. 50-53
- Nyt fra Statens Arkiver af Anton Blaabjerg s. 53-54
- Anmeldelser og småstykker s. 55-58
- SLÆGTENS publikationer s. 58-60

For uopfordret indsendt stof påtager SLÆGTENS redaktion sig intet ansvar.

Redaktion, ekspedition og betaling

- Anton Blaabjerg, forlagsred., Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36.
E: : anton_blaabjerg@post.tele.dk
- Birte Steffensen, ansv. red., Teglgårdvej 36, 7451 Sunds ☎ 97 14 13 23.
E: tippe@post.tele.dk
- Birgit Øskov, eksp., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76.
E: bojen@daks.dk modtager senest 15.5. og 15.11. programmer, artikler samt besked om antal og abonnementsmåde for det kommende nummer. - Ønskes bladet tilsendt samlet, oplyses antal, og ønskes det tilsendt hvert enkelt medlem, indsendes kuverter (selvklæbende, A5 med ende-

- lukning, B-mærkede, frankerede med 5,75 kr., adresserede og afsenderstemplede).
- Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3.tv., 8000 Århus C ☎ 86 11 55 47.
E: obk.aarhus@mail1.stofanet.dk
SLÆGTENS giro 0 94 55 87. - Privatabonnement opkræves een gang årligt (giro vedlagt januar-nummeret), betales senest 1.2.; efterfølgende opkrævning pålægges 10 kr.

Priser

- Privat årsabonnement (2 numre, incl. forsendelse) 60 kr. - Abonnenter bosat i udlandet (også Norden), der benytter giro til betaling, dog 80 kr. + forsendelse. - Løssalg af nyeste nr. 25 kr. + forsendelse. - Ældre numre 10 kr. pr. stk. + forsendelse.
- Annoncer: 500 kr. + moms pr. trykside, en halv eller en kvart side henholdsvis 250 kr. og 125 kr. + moms.

Aktiviteter

I september

HVEM FORSKER HVAD udkommer.

5. oktober

10. *Slægtsforskerdag* i København, se s. 43.

11. – 13. oktober

SSFs Slægthistoris Weekendkursus på Nørregaards Højskole i Bjerringbro, se midtersiderne.

15. november

Sidste frist for indsendelse til SLÆGTEN nr. 27.

1. januar 2003

SLÆGTEN nr. 27 udkommer.

Fra redaktionen

Fra den gamle redacteur!

I det sidste nummer af bladet – det 25. – bebudede jeg min afgang som redaktør, og nu er min afløser fundet og ”har premiere” med dette nummer!

Siden bladets nr. 1 udkom 1. januar 1990 – 28 sider primitivt udskrevet på ”prikprinter” (under øredøvende larm) og trykt i 600 eksemplarer – er der sket meget for ”hele foretagendet” SLÆGTEN. Snart påbegyndtes udgivelsen af såkaldte tema-numre uden for abonnement – indledt med den store litteraturliste, *Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!* i anledning af den slægtshistoriske forfatter, daværende landsarkivar Hans H. Worsøes 60 års fødselsdag 11. november 1992. Senere fulgte i 1995 udgivelsen af egentlige bøger, hvoraf den første var Erik Brejls uddrag af de bevarede 3.000 skifter fra Skanderborg Rytterdistrikt.

Tiden er nu inde til at udvide kredsen omkring SLÆGTEN fra 3 til 4. Hidtil har vi kunnet klare os med ekspedition, kasserer og redaktør, men nu er sidstnævnte post opsplittet i 2, så der dels er en redaktør af bladet og dels en forlagsredaktør til ”de ekstraordinære” udgivelser; de 2 poster er besat med Birte Steffensen og undertegnede; de øvrige poster beklædes fortsat af Birgit Øskov og Ole Bech Knudsen.

Det har været en meget stor glæde for mig at deltage i bladets positive udvikling fra ovennævnte beskedne start til den nuværende situation med 60 sider og et oplag på godt 5.000 stk. – Det er min faste overbevisning, at den idemæssigt gode start, som den daværende bestyrelse af SSF med formanden Ingvar Musaeus i spidsen i 1989 gav os, billedligt talt var et så enestående kraftigt spark, at bolden også fremover har den rigtige retning! For de efterfølgende bestyrelser har det blot været nødvendigt at foretage små-justeringer af tingenes tilstand, og udviklingen har vist, at de kommende bestyrelser fremover fortsat trygt kan understøtte SLÆGTENS bestræbelser på at udsende blad og publikationer til gavn og glæde for de mange slægtsforskere spredt over hele landet.

Trygt overlader jeg arbejdet som bladets redaktør til Birte Steffensen! Jeg er overbevist om, at hun med udgangspunkt i det foreliggende – ikke mindst med friske og nye øjne – både kan videreføre, men sandelig også videreudvikle bladet i positiv retning! AB

- og fra den nye redactrice!

Da Anton Blaabjerg besluttede sig for at ”afhænde” arbejdet med bladet SLÆGTEN, var jeg så heldig at være lige i nærheden og få muligheden for at blive foreslået til SSFs bestyrelse som redaktør. Efter moden overvejelse – i 8-9 minutter – manglede jeg kun grønt lys fra min mand for at kaste mig ud i den udfordring, det er at følge i fodsporene på bladets ”far”. Jeg håber dog, at jeg med tiden kommer til at træde mine egne spor som redaktør.

Kort om mig selv: For 59 år siden blev jeg døbt Birte Lillian Rørdam Kjærgaard, og mine rødder findes på Sjælland, Møn, Fyn og Tåsinge, i Jylland, Sverige, Norge, Tyskland, Holland, Frankrig og Italien, og jeg er først for nylig begyndt at grave!

Jeg har to voksne børn og to børnebørn.

I mit andet liv er jeg ”gået i hundene” og har opholdt mig dér de sidste 35 år – og i det liv har jeg tidligere været involveret i at lave et klubblad, så jeg håber, at jeg kan leve op til bestyrelsens tillid.

Jeg beder om læsernes overbærenhed i begyndelsen og håber på jeres fortsatte lyst til at skrive indlæg til bladet. BS

Nyt fra SSF

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger

Referat af årsmøde i SSF

af formanden, Elsebeth Ib

Før årsmødet (lørdag 20. april 2002 på Fredericia Kursus- og Vandrørhjem) holdt arkivar, ph.d. Karl Peder Pedersen fra landsarkivet i København et foredrag om amtsarkiverne og deres opståen. Foredraget belyste fint de slægtshistoriske muligheder, der er i disse arkivalier, og gav megen inspiration til arbejdet med at sætte "kød" på vore forfædre.

Selve årsmødet blev afviklet i en god tone. Som dirigent blev valgt Henning Ballegaard fra Næstved, som fint ledte slagets gang. Da de fleste beretninger, regnskaber og aktivitetsplan var udsendt på forhånd, var de mundtlige beretninger ret kortfattede. Det gav tid til uddybende spørgsmål og debat.

Formanden fortalte, at Brande-foreningen havde meldt sig ud, men at vi til gengæld havde fået nye foreninger på Samsø og i Vejle. Som tidligere omtalt har Anton Blaabjerg valgt at slutte arbejdet med at redigere vort medlemsblad. Bestyrelsen har efter indstilling fra SLÆGTENS redaktion valgt Birte Steffensen som ny redaktør på SLÆGTEN, mens Anton fortsætter som redaktør på andre udgivelser. Birte blev budt velkommen og Anton takket for det arbejde, han har gjort igennem mange år.

Da der kun er indkommet ca. 150 indlæg til HFH, blev der udtrykt ønske om, at man aktivt forsøger at få medlemmerne til at sende indlæg. DHFs formand har af personlige grunde ikke været aktiv siden sidste årsmøde. Det har betydet, at man har valgt ny formand, Poul Porskær Poulsen fra Byhistorisk Arkiv i Vejle.

Beretning, regnskab og aktivitetsplan blev godkendt. Der var på mødet genvalg til bestyrelsen af Elsebeth Ib, Jytte Skaaning og Jan Høstbo. Anton Blaabjerg ønskede ikke genvalg som suppleant; i stedet valgtes Inger Marie Linnemann fra Randers. Som ny revisor blev valgt Tommy Hansen fra Trekantområdet, mens der var genvalg til Orla Madsen som revisorsuppleant.

Der var en del debat om afholdelse af kursus og årsmøder på skift rundt omkring i landet. Ang. kursus kan det ikke lade sig gøre, da arbejdet vil blive alt for stort og prisen for høj. Man vedtog for flere år siden, at årsmødet skulle holdes centralt i landet, så alle kan nå frem og tilbage på én dag. Det vil ikke kunne lade sig gøre, hvis mødet holdes på Sjælland.

Næste årsmøde afholdes i Fredericia 3. maj 2003.

SSF's bestyrelse, udvalg og medlemsforeninger

SSF's bestyrelse

- Elsebeth Ib, find., Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 23 20 31 11/75 82 61 99.

E: eib@vejlehs.dk / kajib@mail.tele.dk

- Jytte Skaaning, nstfind., Vinkældervej 6 A, 5000 Odense C ☎ 66 14 88 77.

E: skaaning@email.dk

- Bente Klercke Rasmussen, kass., Holbergsgade 236, 2., 8000 Aarhus C ☎ 86 13 92 71.

E: bente.klercke@mail1.stofanet.dk

- Kit Bisgård, sekr., Åstoftevej 14, Svogerslev, 4000 Roskilde ☎ 46 38 35 14.

E: kitbi@get2net.dk

- Jan Høstbo, Obovej 14, 2730 Herlev ☎ 44 84 91 31. E: janhb@mail.danbbs.dk

- Inger Marie Linnemann, suppl., Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8900 Randers ☎ 86 49 48 40. E: mie3mie@worldonline.dk

SLÆGTENS redaktion

- Anton Blaabjerg, forlagsredaktør, Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36.
E: anton_blaabjerg@post.tele.dk
- Birte Steffensen, ansv. red. Teglgårdvej 36, 7451 Sunds ☎ 97 14 13 23.
E: tippe@post.tele.dk
- Birgit Øskov, eksp., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76.
E: bojen@daks.dk
- Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3.tv., 8000 Århus C ☎ 86 11 55 47.
E: obk.aarhus@mail1.stofanet.dk

SSFs kursusudvalg

- Elsebeth Ib, kontaktkatalog, bestyrelsens repræsentant, adresse tidligere.
- Jesper Ratjen, faglig kursusleder, Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63.
E: RJ@kolding-gym.dk
- Ulla Nørskov, praktisk kursusleder og kasserer, Gl. Dalsgårdvej 4, 8620 Kjellerup ☎ 86 82 07 14.
E: bent.ulla@vip.cybercity.dk

SSFs undervisningsudvalg

- Jytte Skaaning,
- Bente Klercke Rasmussen, begge fra bestyrelsen, adresser tidligere.

SSFs internetudvalg

- Jan Høstbo, webmaster, bestyrelsens repræsentant, adresse tidligere.
- Birgit Øskov, webmaster for SLÆGTEN, adresse tidligere.
- Folmer Riis, konsulent, Alpevej 13, Egebjerg, 5771 Stenstrup ☎ 62 26 17 26.
E: riis@it.dk

SSF blev stiftet 23. april 1981 og omfatter nu 36 foreninger med tilsammen godt 4.000 enkeltmedlemmer. - Se også hjemmesiden: www.ssf.dk

Følgende liste over medlemsforeningerne bringes blot i bladets sommernummer med foreningernes medlemstal efter indbetalingerne til SSF

før årsmødet - altså uden hensyn til tilgangen i indeværende år.

Mærkningen i (parentes) betyder: S angiver evt. kendt stiftelsesdato og M nyeste kendte medlemstal. A abonnerer på HVEM FORSKER HVAD (7 foreninger) og B udgiver eget medlemsblad (8 foreninger).

F.01 **Bording Slægts- og Lokalahistorisk Forening** (M25?), Jens Ernst Nielsen, Gedhusvej 17, Munklinde, 7441 Bording ☎ 97 14 54 50.

F.02 **Grindsted og omegns slægts- og lokalhistorisk Forening** (S 4.6.1980, M 75).

F.03 **Slægtshistorisk Forening Herning** (S 2.3.1970, M 62).

F.04 **Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn** (S 15.2.1979, M 123).

F.06 **Morso Slægtshistoriske Forening** (S 12.12.1978, M 43).

F.07 **Slægtshistorisk Forening Odense** (S 26.1.1971, M 282).

F.08 **Slægts- og Egnshistorisk Forening i Randers** (S 25.3.1971, M 85).

F.09 **Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn** (S 7.1.1977, M 462, B).

F.10 **Trekantområdets Slægtshistoriske Forening**, Fredericia (S 21.10.1974, M 81).

F.11 **Slægtshistorisk Forening Vestsjælland** (S 31.5.1976, M 111, B).

F.12 **Slægtshistorisk Forening for Viborg og Omegn** (S 3.12.1975, M 334, A).

F.13 **Slægtshistorisk Forening Århus** (S 1.4.1957, M 222, A).

F.14 **Slægtshistorisk Forening Sønderjylland** (S 8.8.1981, M 143, A).

- F.15 *Slægtshistorisk Forening for Aalborg-egnen* (S 16.3.1976, M 419, A).
- F.16 *Egns- og Slægtshistorisk Forening, Holstebro* (S 4.4.1977, M 51).
- F.18 *Sæby Kommunes historiske forening* (S 1.1.1991, M 70).
- F.20 *Haderslev Slægtsforsknings Forening* (S 25.1.1984, M 147).
- F.22 *Slægtshistorisk Forening Korsør* (M 20, A).
- F.24 *Roskildeegnens Slægtsforskerforening* (S 30.10.1983, M 71, B).
- F.25 *Slægtshistorisk forening for Sydsjælland, Næstved* (M 101).
- F.26 *Koldinghus Forening for Slægtsforskere* (S 22.5.1989, M 105, B).
- F.27 *Slægtshistorisk Selskab for Østsjælland, Køge* (S 20.3.1991, M 110, B).
- F.29 *Slægtsforskerne i Silkeborg* (S 17.3. 1993, M 50).
- F.30 *Amager Slægtshistoriske Forening* (S 13.9.1993, M 68).
- F.31 *Ry Slægtshistorisk Forening* (S 27.10.1993, M 30, A).
- F.32 *Sydkystens Slægtshistoriske Forening* (S 24.2.1994, M 35).
- F.33 *Slægtshistorisk forening Brønderslev* (S 30.9.1992, M 65).
- F.34 *Hvidovre Slægtsforskere* (S 1.8. 1993, M 20, A).
- F.37 *Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østdjursland* (S 1980, M 120, B).
- F.39 *Slægtshistorisk Forening for Storstrøms Amt* (S 28.3.1984, M 80, B).
- F.40 *Vestlollands Slægts forskningsforening* (S 22.2.1996, M 60).
- F.41 *Nordsjællands Slægtshistoriske Forening* (S 20.5.1992, M 125, B).
- F.42 *Horsensegnens slægtshistoriske forening* (S 18.1.1999, M 78).
- F.43 *Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Logstor og Omegn* (S 30.9.1999, M 90).
- F.44 *Slægtshistorisk Forening for Thy* (S 9.1.2001, M 40, A).
- F.45 *Slægtshistorisk Forening Samsø* (S 19.5.2001, M 94).
- F.46 *Vejleegnens SlægtshistoriskeForening* (S 5.2.2002, M 70). Af denne liste over medlemsforeningerne fremgår det, hvornår de forskellige foreninger er stiftet, hvor store de var ved sidste årsskifte (i henhold til medlemsindbetalingerne til SSF), hvorvidt de abonnerer på HVEM FORSKER HVAD, og hvorvidt de udgiver eget medlemsblad.

Før sidste vedtægtsændring 2000 var der foreninger, der ikke abonnerede på SLÆGTEN, hvorfor også dette fremgik af de tidligere lister; efter denne ændring er bladet omfattet af medlemskabet.

Derfor arbejdes der på, at foreningslisten udgår af SLÆGTEN, hvorefter de ovennævnte oplysninger fremover skal søges i den grønne pjece med Danmarks kortet samt på SSFs hjemmeside på internettet.

Logo for SSF, Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger

Flere gange har det været forsøgt at få fremstillet og antaget et passende logo for Sammenslutningen.

Et logo skal have bl.a. følgende kvaliteter: Det skal kunne tåle gengivelse i både stor og ikke mindst lille størrelse, skal altså i sin udførelse være tydelig og enkel; og det skal fortælle noget om organisationen.

De nævnte kvaliteter kender vi så godt fra middelalderens heraldik, læren om våbenskjolde. Her var formålet også, at de rustningsklædte riddere var genkendelige/identificerbare på lang afstand. – I al fald nogle af disse kvaliteter er videreført i vore dages symbolsprog, logoerne. Hvem er i tvivl om, at vi nærmer os en tankstation tilhørende Shell, når vi får øje på den gule muslingeskal i rødt felt? – Heraldikken og dens sprog er ikke nødvendigvis noget støvet og antikveret, der ikke kan bruges til noget i vor moderne tid!

Ovenstående logo er udformet af Flemming Steffensen (gift med nærværende blads nye redaktør! – findes der bedre kvalifikationer?) efter ide af undertegnede:

Kæmp for alt, hvad du har kært lyder en verslinje i Chr. Richardts sang *Altid frejdig* fra 1867, og hvad er mere nærliggende at tænke på end det for en interesseorganisation som Sammenslutningen? Vi kæmper som løver vores hjertesag!

At kronede løver og hjerter forekommer i det ældgamle danske rigsvåben fra Valdemarernes tid viser, at Sammenslutningen omfatter hele riget.

I heraldik (og logoer) er løver ikke naturalistiske, de udstråler både "saft og kraft", se blot nedenstående illustration fra Knud Pranges *Heraldik og historie*, 1977. – Til venstre "heraldiske" løver med kraft, til højre slappe løver fra dyreparken i Givskud; de kan ikke bruges til noget i denne sammenhæng!

Gennembladrer man et nummer af vores blad, ser man tydeligt, at ikke alle foreninger har læst Pranges udmærkede bog (som vi for øvrigt solgte til billige penge for år tilbage, og vist stadig har liggende et par eksemplarer af). Foreningernes logoer vrimler med træer, der er så angrebet af elmesyge, at selv en hel liter substrat ikke ville have den store virkning! - Træer skal indeholde saft og kraft, ellers sender de jo helt forkerte budskaber om den pågældende forening!

Logoer skal kunne genkendes – også i en lille gengivelse, så de skal være enkle. Overlæsede logoer med masser af små finurligheder er slet ikke sagen. – Jeg har tidligere nævnt det her i bladet, men tillader mig at gentage det i anledning af logoet, som SSFs bestyrelse har fået forelagt og ventes at antage. AB

Programmer fra *Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreningers* 36 medlemmer.
Foredrag mærket (FU) afholdes i samarbejde med lokalafdelingerne af Folkeuniversitetet.

Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistorisk Forening

Tirsdag 15. oktober

Børge Pedersen, fhv. skoleinspektør, Grindsted: Hekseprocessen mod Maren Spliid.

Sagen mod Maren Spliid er en af de bedst dokumenterede hekseprocesser i Danmark. Maren levede som et kristent menneske og som æret borger i Ribe. Hun var gift med skræddermester Lauritz Spliid. En anden skrædder, Didrik Skrædder, angav Maren for at have forgjort ham. Maren stod flere retssager igennem, men blev dømt på grundlag af de tilståelser, hun afgav under tortur.

Tirsdag 22. oktober (FU) og Grindsted Museum

Bjarne Steen Jensen, lektor, Grindsted: Juvelerne i det danske kongehus.

Et hjørne af kunsthistorien er relativt ukendt: juvelerkunstens historie. Når det drejer sig om kongehusets smykker, har de været forbeholdt en lille gruppe af mennesker, der kom ved hoffet. BSJ, der i 2001 udgav en bog om emnet, vil give et indblik i juvelerne i kongehuset med baggrund i kunsthistorien.

Tirsdag 19. november

Svend Holm Larsen, fhv. museumsinspektør, Vejen: Dansk billedkunst gennem 100 år.

Et lysbilledforedrag, som handler om kunstmuseer, kunstsammenslutninger, kunstforeninger, gallerier og kunstanmeldere i Danmark gennem 100 år.

Tirsdag 10. december

Julearrangement i kaffestuen på Karensminde. En julehyggeaften, hvor Asbjørn Nicolajsen viser videofilm, og Børge Pedersen

vil fortælle en julehistorie. Desuden har vi mulighed for at nyde det gode kaffebord.

Tid og sted

Ordinære møder kl. 19.30 på Grindsted Bibliotek. Fri adgang for medlemmer. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne. Bemærk: Mødet 10.12. holdes på Karensminde – kaffe kan købes.

Kontingent

100 kr. - par 150 kr. - gæster 25 kr.

Kursusvirksomhed

- *Øvelser i gotisk skriftlæsning.* Interesserede bedes kontakte Jens Erik Starup senest 1.9.
- *Lokalhistoriske studiekredse.* Interesserede bedes kontakte Judith Andersen Sørensen på ☎ 75 34 82 60.
- Går du med planer om *at skrive dine erindringer*, eller har du lyst til at skrive om lokalhistoriske emner? Synes du, det er lidt svært at komme i gang? Vil du være med i en ERFA-gruppe med ligesindede? Kontakt venligst Holger Villumsen ☎ 75 31 01 66 eller E: BHV@grindsted.dk
- Er du interesseret i et *kursus i slægtsforskning*? Kontakt venligst foreningens bestyrelse senest 1.9.

Bestyrelse

- Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13, 7200 Grindsted ☎ 75 32 23 53. E: Jens.Starup@post2.tele.dk
- Jens Brink Pedersen, nstfmd., Dalsøvej 177, 7200 Grindsted ☎ 75 32 10 23.
- Bent Krogsgaard, kass./sekr., Dalsøvej 47, 7200 Grindsted ☎ 75 32 19 01.

Slægthistorisk Forening Herning

Mandag 16. september

Erik Kann, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik: Født i København.

Folketællingernes lakoniske meddelelse "Født i København" er for mange slægtsforskere lig med kaos og uoverskuelighed. Selvfølgelig er der mange flere at vælge imellem i København, men dette til trods er det på ingen måde umuligt at arbejde med aner fra hovedstaden. EK giver en gennemgang af de vigtigste kilder til brug for slægtsforskningen i København, herunder samlingerne på Københavns Stadsarkiv. Relevante ressourcer på internettet vil også blive gennemgået.

Mandag 21. oktober

Anne Margrethe Krogh-Thomsen, formand for *Slægthistorisk Forening i Storkøbenhavn*: Slægtsforskere og mormonkirken - Slægtsforskning på internettet i mormonkirkens databaser.

Hvad kan vi bruge mormonkirkens hjemmeside "Familysearch" til? Hvordan kan man kombinere sin egen søgning på arkiverne med brug af mormonkirkens centre?

Mandag 18. november

Bente Klercke Rasmussen, cand.mag., Århus: På sporet af fæstebonden.

De fleste af os stammer fra fæstebønder. Vi får derfor brug for godsarkiverne - men hvor finder man det rigtige godsarkiv? Hvad indeholder godsarkivet? Desuden gode tips til, hvad vi gør, hvis godsarkivet er gået tabt.

Mandag 20. januar 2003

Generalforsamling.

Tid og sted

Kl 19 i Aktivcentret, Brorsonsvej 12, Herning. Kaffe/te og brød skal medbringes.

Kontingent

125 kr. - gæster 30 kr. pr. foredrag.

Kursusvirksomhed

- Ingelise Nielsen: *Slægtsforskning for begyndere samt gotisk skriflæsning*. - 12 onsdage kl. 19.15-22 fra sidst i september. Ekskursioner til landsarkivet i Viborg.
- Ingelise Nielsen: *Slægtsforskning for fortættere og gotisk skriflæsning*. Ekskursioner til landsarkivet i Viborg 10 onsdage kl. 19.15-22 fra midt i januar.
- Ingelise Nielsen: *Slægtsforskning på edb*. Her gives et grundig orientering om slægtsforskningsprogrammerne Brothers Keeper og WinFam 27.-28.9.

Alle kurser afvikles under FOF i Herning.

Bestyrelse

- Ingelise L. Nielsen, Granly 1, 7451 Sunds ☎ 97 14 16 32.
E: ingelise.egil.nielsen@mail.tele.dk
- Helen Jensen, Rugvænget 67, 7400 Herning ☎ 97 12 95 71.
- Henry Linnet, Landts Gård 1, 7400 Herning ☎ 97 12 89 19.
- Frej Holm, Grønnegade 7B, 1.sal lej.2, 7400 Herning ☎ 97 12 51 12.
- Preben Andersen, Odinsvej 2, Skibbild, 7480 Vildbjerg ☎ 97 13 72 54.
- Erik Schrøder, Odinsgade 5C, 1., 7400 Herning ☎ 97 22 20 90.

Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn

Tirsdag 3. september

Ekskursion til Astrup Kirke.

Kirken ligger lige nord for det centrale vej-kryds i Astrup, der fra Hjørring nås via Skibsbymod øst eller fra Frederikshavnsvej mod nord ved Enggården. Menighedsrådsformand Poul Sørensen viser rundt og fortæller fra den nylige restaurering. Medbragt kaffe nydes bagefter i forsamlingshuset skråt over for kirken.

Onsdag 25. september (FU) – Obs: onsdag!
Birgit Løgstrup, fhv. arkivar, Gistrup: 1800-tallets travle herredsfoged.

Foruden embedet som dommer og politimester fik herredsfogeden mange nye forvaltningsopgaver efter godsopløsningen. Det betød øgede arkivmængder – og muligheder for slægtsforskere.

Tirsdag 22. oktober (FU)

Trine Loch Elkjær, museumsinspektør ved Den Gamle By i Århus: På borgerens mark.

Agerbrug og husdyrhold i de gamle købstæder.

Tirsdag 29. oktober

Samarbejdsaften.

Vi udveksler oplysninger og hjælper hinanden. Nye medlemmer vil få lejlighed til at præsentere deres slægtsmæssige interesseområder.

Tirsdag 19. november (FU)

Erik Kann, fuldmægtig, Statens Øjenklinik: Hvor boede familien?

Gennemgang af, hvordan man placerer folketællingens familie på de rigtige matrikelnumre.

Onsdag 27. november

Ekskursion til landsarkivet i Viborg. Bussen afgår kl. 17 fra RUTEBILSTATIONEN. 3 timers forskning/rundvisning for 100 kr.

Tirsdag 17. december

Knud Søndergård, fhv. lærer, Tårs: Enhver er sin egen lykkes smed.

Causeri over, hvorledes mennesker formes af arv, miljø og skæbne. Sang, gløgg og julekage, som traditionen byder.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19.30 i Rådhuskælderen. Kirkeekskursionen starter kl. 19 ved Astrup Kirke med mulighed for kørelejlighed via Asger Bruun. Ekskursionen til landsarkivet kl. 17 fra rutebilstationen. Husk kaffe og brød til møderne.

Kontingent

125 kr.

Kursusvirksomhed

- Hugo Kristensen: *Slægtsforskning for begyndere* start mandag 30.9. kl. 19-21.45.
- Per Maack Andersen: *Gotisk skriftlæsning for begyndere* start onsdag 17.9. kl. 19-21.45.
- Finn Jelstrup: *Opfølgingsdag for vante brugere af slægtsforskningsprogrammet Brothers Keeper, version 6* lørdag 2.11. kl. 9-15.15. Forudtilmelding til FOF senest 10.10.

Lange lørdage på Historisk Arkiv i Hjørring

Arkivet holder åbent kl. 10–16 følgende lørdage: 7.9., 5.10., 2.11., 7.12., hvor vores arkivlaug vil være til rådighed med hjælp på mikrofilm læsesalen.

Onsdag 27. november (FU)

Birgit Løgstrup, fhv. arkivar, Gistrup: 1800-tallets travle herredsfoged.

Foruden embedet som dommer og politimester fik herredsfogeden mange nye forvaltningsopgaver efter godsopløsningen. Det betød øgede arkivmængder – og muligheder for slægtsforskere.

Arrangeret i samarbejde med DIS-Danmark (Databehandling i Slægtsforskning).

Onsdag 11. december (FU)

Anna Marie Lebech-Sørensen, lektor og forfatter, Bredballe: Mine fynske "forbindelser".

AML-S beretter om spændende forskning i slægterne: Pontoppidan og Kellinghusen samt om Peter Faber (Højt fra træets grønne top).

Onsdag 29. januar 2003

Generalforsamling i følge vedtægterne.

Derefter bogauktion. Ryd ud i dine bogreoler og sælg bøgerne/tidsskrifterne her på auktionen. Kom og gør et godt kup!

Kursusvirksomhed

- Jytte Skaaning: *Slægtsforskning for begyndere* - 12 torsdage kl. 19.15-21.35 fra 19.9.
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for begyndere* - 9 mandage kl. 19.15-21.35 fra 23.9. (minus 21.10., 18.11. og 9.12.)
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for begyndere* - lidt øvede. 10 torsdage kl. 13.30-15.50 fra 26.9.
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for øvede*. 10 tirsdage kl. 19.15-21.35 fra 24.9.
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for videregående*. 10 mandage kl. 16.30-18.50 fra 23.9.
- Mette Fløjborg og Jytte Skaaning: *Slægtsforskning og informationsteknologi* - kursus vedr. computer og internet som redskab i slægtsforskningen. Forudgående kendskab til computer er ikke nødvendig. Hvor søger og henter man oplysningerne

ved hjælp af internettet? Hvorledes bruger man folketællinger m.v. fra cd-rom? Der bliver introduktion og indøvelse af slægtsforskningsprogrammer (Brothers Keeper og WinFam). Hvordan holder man styr på sine data? Hvorledes udveksler man data (aner) med andre via diskette eller internettet? Med den ny informationsteknologi åbner der sig helt nye muligheder for os. Weekendkursus 20.+21.9., 25.+26.10. samt 15.+16.11.: 36 timer.

Alle kurser (undtagen *gotisk skriftlæsning - lidt øvede*) afvikles på AOF-Centret, Vestre Stationsvej 8-10, Odense C. Nærmere oplysning hos JS. Tilmelding til AOF, Odense ☎ 63 11 99 00.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19.15 i Sct. Knud Salen, Klosterbakken - undtagen studiebesøg på Landsarkivet for Fyn 30.10. Kaffe/the kan medbringes eller købes.

Kontingent

100 kr. for foreningens tilbud.

Bestyrelse

- Jytte Skaaning, fmd., Vinkældervej 6A, 5000 Odense C. ☎ 66 14 88 77. E: skaaning@email.dk
- Lisbet Kinttof, nstfmd., Istedvænget 5, 3 tv., 5000 Odense C. ☎ 66 11 15 23. E: lk@odense.dk
- Inge Skipper, kass., Krogløkkeparken 24, 5240 Odense NØ. ☎ 66 10 90 52. E: skipper@mail.tele.dk
- Finn Grandt-Nielsen, sekr., Stavrevej 27, Måle, 5300 Kerteminde ☎ 65 34 24 30. E: a-fgrandt@mobilixnet.dk
- Sonja Hjelm Pedersen, Toppen 10, 5270 Odense N. ☎ 66 18 07 04.
- Jytte Faueryby, suppl., J.L. Heibergs Vej 97, 5230 Odense M. ☎ 66 12 80 02. E: jyhafa@get2net.dk

Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers

Tirsdag 3. september

Åbent hus.

Alle, der har lyst til at komme i gang med at finde deres rødder, indbydes til at kikke indenfor og få gode råd om, hvordan man griber sagen an, og hvor man kan finde de oplysninger, man har brug for. Ligeså få et indtryk af, hvad vi laver i foreningen.

Søndag 15. september Fritidsmesse 2002 i Randershallen kl. 10-17

Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers har lejet en stand, hvor vi præsenterer materiale om slægtsforskning, og bestyrelsen vil være behjælpelig med gode råd og oplysninger om foreningens virksomhed. Besøg messen og kom forbi vores stand.

Tirsdag 24. september (FU)

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Hvordan arbejder den professionelle genealog?

Foredragsholderen har 30 års erfaring som professionel genealog, så han ved, hvad han snakker om. Vi kan glæde os til at få nogle gode tips.

Tirsdag 8. oktober

Besøg på Nørhald Egnarkiv, Udbyhøjvej, Tvede.

Vi mødes på arkivet kl. 19 (arkivet er beliggende i kælderen under første bygning). Orientering om arkivet og dets historie og rundvisning. Vi medbringer selv kaffe og brød. Tilmelding og evt. aftale om fælleskørsel til formanden senest 4.10.

Tirsdag 29. oktober (FU)

Georg Simon, lektor: Danmarks indvandrere gennem tiderne.

Før eller siden støder vi alle på en ane, der viser sig at være kommet hertil fra et andet land. Det behøver ikke at betyde, at slægtsforskningen hermed går i stå. Men hvilke arkiver skal man ty til for at komme videre?

Tirsdag 12. november kl. 19.30 i Randers Statsskoles festsal, Rådmandsboulevard 20 (Bus: linie 6) (FU) og *Randers Amts Historiske Samfund*.

Bo Lidegaard, historiker, dr.phil.: Arbejdet med biografien over randrusianeren Jens Otto Krag, en af de største skikkelser i dansk politik i det 20. århundrede. Med afsæt i Krags liv og politik tegner BL et rids af hele denne periodes politiske og sociale udvikling og giver samtidig en ny fortolkning af JOKs personlige livsforløb.

Tirsdag 10. december

Tina Knudsen Jensen fra Randers Lokalhistoriske Arkiv: Randers før og nu.

Bagefter julemøde med kaffe og brød, som vi i år selv medbringer. Husk: En lille gave (værdi ca. 20 kr.) til lotteriet.

Tid og sted

Alle møder er kl. 19 i lokale 3, Kulturhuset, undtagen Krag-foredraget, der finder sted på Statsskolen kl. 19.30. Ved FU-foredrag er alle velkomne. I pausen kan medbragt kaffe/forfriskning drikkes.

Kontingent

130 kr.

Bestyrelse

- Knud Precht, fmd., R. Hougårdsvej 12B, 8900 Randers ☎ 86 42 30 73. E: KnudPrecht@mail.dk
- Bente Qvist Gregersen, kass., Platanvej 61, 1. tv., 8900 Randers ☎ 86 41 45 08. E: finn.g@forum.dk
- Inger Marie Linnemann, Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8900 Randers ☎ 86 49 48 40. E: mie3mie@worldonline.dk
- Tina Sørensen, Virring Mosevej 7, Virring, 8900 Randers ☎ 86 49 54 38. E: luber@mail.tele.dk
- Kathrine Tobiasen, sekr., Korsagervej 13, Haslund, 8900 Randers ☎ 86 44 56 89. E: tobiasen@mobilixnet.dk

Hjemmeside

www.netby.dk/Vest/Herlighedsvej/3/index.html

Onsdag 11. september

Eigil Jørgensen, fhv. orlogskaptajn: København terrorbombes.

EJ fortæller om og viser farvebilleder fra 1807, hvor København blev terrorbombet af englænderne. Bombardementet var en direkte hævn for englændernes halve nederlag ved "Slaget på Rheden" 2. april 1801. Det var første gang, man i historien brugte bombing af en civilbefolkning. Dette var en forfærdelig oplevelse for Københavns indbyggere.

Lørdag 5. oktober kl. 8.45 Slægtsforskerdag
Tema: Herremænd, fæstere og andet godtfolk.
Pris 110 kr. + evt. frokost 60 kr. Tilmelding nødvendig – evt. indsendt på vor hjemmeside.

Onsdag 9. oktober

Sigurd Rambusch, overarkivar, Rigsarkivet: Russiske arkivalier.

Efter at kommunismen faldt, er Ruslands arkiver blevet åbnet. Nu kan man besøge dem og få svar på breve, selv om man er udlænding, ja endog slægtshistoriker! SR har siden 1965 besøgt russiske arkiver for at finde oplysninger om Danmark og danskere. Han fortæller om danskere i Rusland fra Peter den Stores tid til efter 2. verdenskrig og også lidt om sine ophold derovre.

Onsdag 13. november

Anna Margrethe Krogh-Thomsen: Familysearch - mormonkirkens store hjemmeside.

Hvad kan man finde på Familysearch.org = mormonkirkens store hjemmeside, der i dag er en af verdens største og mest brugte genealogiske hjemmesider, og hvordan søger man i den, hvilke oplysninger kan man være heldig at finde? Gennemgang af de forskellige søgemuligheder. Desuden gennemgang af, hvad man kan finde på mormonkirkens cen-

tre, og hvordan man kombinerer sin søgen med oplysninger på hjemmesiden. Da vi ikke har adgang til brug af internettet i lokalet, vil AMK-T vise de omtalte ting ved hjælp af overheads.

Onsdag 11. december

Jørgen Mikkelsen, arkivar ved Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm: Ældre fængselsarkiver og deres anvendelsesmuligheder.

Statens Arkiver rummer over 1 km fængsels- og arresthusarkiver. Dette materiale kan have stor interesse for mange slægtshistorikere, som kan finde aner i stamprotokoller, fangesager, signalementsbøger, arbejdsbøger m.m. Foredraget indledes med en oversigt over strafferettens og fængselsvæsenets udvikling fra middelalderen til det 20. århundrede. Dernæst følger en generel beskrivelse af fængselsarkiverne og deres bestanddele, og til sidst præsenteres nogle fangeskæbner fra 1800-tallet.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt kl. 19 i mormonkirkens lokaler i Ballerup-Centret. Lokalerne ligger i samme bygning, hvor S-toget holder lige oven over billetkontoret. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Kontingent

125 kr. - samboende 50 kr. Stiger pr. 1. jan. 2003. - Gæster 20 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

- Anna Margrethe Krogh-Thomsen, fmd., Hedebyevej 5, 3650 Ølstykke ☎ 47 17 92 51. E: krogh@get2net.dk
- Erling Dujardin, kass., Digehuset 5, st.1., 2670 Greve ☎ 43 90 86 25. E: fam.dujardin@image.dk
- Gyda Mølsted, sek., Ajax Allé 18, 2650 Hvidovre ☎ 36 49 28 78. E: harald-gyda@adr.dk
- Tage Ejbøl, Fortvej 206, 2610 Rødovre ☎ 36 41 16 51. E: tagee@ofir.dk

- Gitte Bergendorff Høstbo, red., Obovej 14, 2730 Herlev ☎ 44 84 91 31. E: janhb@mail.danbbs.dk
- Peter Wodskou, Arnesvej 44, 2700 Brønshøj ☎ 38 28 94 75. E: peter.wodskou@get2net.dk
- Merete Witt, Lyshøj Allé 7, 2 th., 2500 Valby ☎ 36 46 43 71.

- Ruth Elsøe, suppl., Strandhaven 15, 3060 Espergærde ☎ 49 13 20 12. E: ruth-e@mail.tele.dk

Hjemmeside

<http://www.genealogi-kbh.dk/>

<http://www.anetavlen.dk/>

Lørdag 31. august

Sensommerudflugt: "Vejleegnens lyksaligheder".

Sammen med *Vejleegnens Slægtshistoriske Forening* tager vi på opdagelse med bus på Vejleegnen. Bl.a. besøger vi den legendariske "Bindeballe Købmandsgård". Traditionen tro får vi kaffe/the med kage undervejs. Mødetid og -sted, pris samt tilmelding oplyses i programfolderen eller hos formanden.

Mandag 9. september (FU)

Birgit Løgstrup, dr.phil., Aalborg: 1800-tallets travle herredsfoged.

Herredsfogeden var først og fremmest dommer på landet. I takt med opløsningen af godserne kom nye forvaltningsopgaver til: Politimester, skifteforvalter, overformynder, lægdsforstander. Brand- og vejvæsen. Hans arkiv er en guldgrube!

Mandag 14. oktober (FU)

Orla Damkjær, arkivar, Rigsarkivet: Personidentifikation.

Variierende kaldenavne, staveformer og usikre alders- og fødestedsangivelser og forskellige personer med samme navn vanskeliggør sammenkobling af personoplysninger

fra forskellige kilder. Teorien bag identifikation gennemgås. Vi får gode tips.

Mandag 11. november

Kristian Kristensen, Værløse: Postgangen i Trekantområdet.

Fra Danmarks første postlov 1624 over landpostens indførelse 1860-70 til den moderne posthistorie. Gående og agende post i Trekantområdet. Jernbanens betydning for postvæsenet. Med Vejle som udgangsby for brevveksling til og fra Kolding og Fredericia og omegn medtager KK adskillige konkrete breveksempler 1731-1980.

Mandag 9. december (FU)

Erik Kann, fuldmægtig, Statens Øjenklinik: Nyeste tilgængelige kilder.

Slægtsforskere beskæftiger sig oftest med fortiden - men hvad er fortiden? Foredraget behandler de nyeste tilgængelige kilder i f.eks. amternes og ministeriernes arkiver. Vi ser på mulighederne i folkeregistrene og CPR og arkivernes tilgængelighedsregler i almindelighed.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Lokalhistorisk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia. Der er åbent fra kl. 18.30, således at der er lejlighed til slægts snak og til at benytte foreningens bibliotek. Udlån derfra sker i forbindelse med møderne. Ligeledes vil der altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre.

Kontingent

140 kr. - par 200 kr. - gæstebillet 35 kr. Kaffe/the "ad libitum": 5 kr.

Bestyrelse

- Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63. E: rj@kolding-gym.dk
- Elsebeth Ib, nstfmd., Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 75 82 61 99. E: eib@vejlehs.dk
- Tommy Hansen, kass., Islandsvej 1, 5500 Middelfart ☎ 64 41 49 77.
- Leif Horsmark, sekr., Tunøvænget 13, 5500 Middelfart ☎ 64 41 44 56.

- Inger Madsen, bibl. et kontor, Dronningensgade 33, 7000 Fredericia ☎ 75 92 73 04.
- Jørgen Nissen, moccamester, Bjergegade 2, 7000 Fredericia ☎ 76 20 04 50.
- Frank Federspiel-Trautvetter, arb.suppl., Ny Greisdalsvej 52, 7100 Vejle ☎ 75 72 04 36.
- Ruth og Kjeld Buhl, arb.suppl., Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia ☎ 75 92 92 56.

September

Bestyrelsen forsøger p.t. at få en rundvisning og et foredrag i stand hos Dansk Folkemindesamling i september. Mere herom i foreningens eget blad i august. Oplysningerne kan også ses på hjemmesiden.

Lørdag 5. oktober kl. 10-15 *Slægtsforskerdag* i Stenlillehallen, Idrætsvej 4, Stenlille Erik Kann, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik giver 2 foredrag, adskilt af en frokost med mulighed for udveksling af oplysninger, teknikker m.m. Emnerne til foredragene er ikke helt på plads endnu, men vil fremgå af foreningens eget blad i august og kan ligeledes ses på hjemmesiden.

Pris for frokost og eftermiddagskaffe: 90 kr. Ikke-medlemmer 20 kr. udover frokost og eftermiddagskaffe. Bindende tilmelding senest 28.9. til Kaj Cedersted eller Bjarne Petersen.

Mandag 28. oktober kl. 19-22 på Holbæk Bibliotek, Nygade 9-13, Holbæk Svend Erik Gottlieb, kontorfuldmægtig ved forsvarrets arkiver: Slægtsforskning i militære arkiver.

En generel orientering om statens arkiver. Specifikt om Rigsarkivet. Hvad er Forsvarets Arkiver: lidt om lægds- og søruller. Hvad indeholder et militært arkiv. Søge og hjælpemidler. Hvad ved jeg om personen? Hvordan finder jeg det rigtige arkiv? Militære stambøger. De slesvigske krige. Garnisonering, hvor og hvornår. Litteratur og foto. Derefter skulle du gerne på egen hånd kunne udforske arkiverne og berige din slægtshistorie med spændende oplysninger. Tilmelding til Kaj Cedersted eller Bjarne Petersen.

SFV-nyt

Næste nummer af foreningens eget blad udkommer primo august 2002 og vil bl.a. indeholde efterårets endelige program. Indlæg, efterlysninger m.m. modtages meget gerne sendt til redaktøren, evt. på mail: bjpe@ramsøe.dk

Kontingent

130 kr. pr. husstand - pensionisthusstande 100 kr.

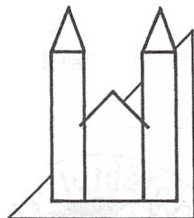
Bestyrelse

- Kaj Cedersted, fmd./PR, Ebbedalen 7, 4470 Svebølle ☎ 59 29 36 77.
- Jens Erik Jensen, nstfmd., Vollerup Overdrev 56, 4400 Kalundborg ☎ 59 50 22 85.
- Bent Christiansen, kass., Strandskrænten 18, 4400 Kalundborg ☎ 59 50 13 26. E: ellenbent@mail.tele.dk
- Ruben Højmark, sekr., Lucernevej 17, 4180 Sorø ☎ 57 83 28 94. E: rubenhj@get2net.dk

---

SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR VIBORG OG OMEGN

Torsdag 5. september

Medlemmernes aften.

Kom og delagtiggør foreningens medlemmer i dine resultater og evt. problemer i slægtsforskningen. Sommerudflugten måtte aflyses på grund af svigtende tilmeldinger, vi vil derfor denne aften tage en debat om, hvad skal vi gøre fremover. Skal udflugten flyttes til et andet tidspunkt?

Torsdag 26. september (FU)

Ole Helmig, overlæge: Muntre hændelser med mere alvorlige afstikkere til sygdomme.

OH har ry for at være en meget interessant foredragsholder, der ofte får smilet frem. Han vil komme ind på sine mange oplevelser som ansat på skadestuen, men han vil også komme ind på de meget farlige og smitsomme sygdomme, bl. a. tuberkulosen, der hærgede meget voldsomt i det danske samfund.

Torsdag 24. oktober

Arkivaften på Landsarkivet for Nørrejylland.

Lejlighed til at forske. Bestyrelsen vil i videst muligt omfang hjælpe og bistå. Vi mødes ved landsarkivet inden kl. 19, da døren låses igen præcis kl. 19. Det er muligt at forudbestille materialer gennem bestyrelsen, men det er meget vigtigt, at hver enkelt opgiver de korrekte numre på ønskede materialer senest 1 uge før.

Torsdag 14. november (FU)

Marianne Bro-Jørgensen: Viborg snapsting.

MB-J vil fortælle om snapstingets baggrund og dets betydning for byens udvikling,

og der kommer også "gode" historier. En del af vore forfædre har jo nok også stiftet bekendtskab med snapstinget.

Torsdag 5. december

Carl Anker Jensen, fhv. borgmester, Viborg: Fra spinderdreng til borgmester.

CAJ om et særdeles spændende liv i Viborg, hvor han startede som spinderdreng og siden blev borgmester.

Foreningen giver brød til kaffen, ligesom vi også vil julepynte en smule.

Tid og sted

Hvor intet andet er anført, starter møderne kl. 19.30 på Viborg Centralbibliotek, Vesterbrogade 15, i kælderen. Medbring selv kaffe og brød, se dog under 5.12.

Kontingent

160 kr. pr. husstand for foredrag og HVEM FORSKER HVAD. Gæster ved foredragene: 20 kr.

Kursusvirksomhed

Anton Blaabjerg: Gotisk skriftlæsning og gamle arkivalier (FU). 10 mandage fra 23.9. For begyndere og fortsættere. Vi går i gang med arkivaliernes gotiske skrift og opnår derved læsefærdighed. Samtidig præsenteres typiske slægts og lokalhistoriske aktstykker fra 1800-tallet og tilbage til 1600-tallet, og vi snakker om, hvor disse arkivalier findes i arkiverne. Centralbibliotekets studiekredslokale kl. 16.30-18.30. Pris 400 kr. Yderligere oplysninger samt tilmelding til AB.

Bestyrelse

- Holger Helbo, fmd., Niels Bødkersvej 6, Hvornum, 9500 Hobro ☎ 98 54 70 15. E: helbo.finderup@get2net.dk
- Anton Blaabjerg, nstfmd., Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36. E: anton_blaabjerg@post.tele.dk

- Gerhardt Hørdum, kass., Hedevej 28, Frederiks, 7470 Karup ☎ 86 66 13 17. E: gihordum@tiscali.dk
- Tove Krog, sekr., Møllevej 11 A, 8800 Viborg ☎ 86 67 10 99.
- Minna Thorhauge, pr., Danmarksvej 16, 1. tv., 8800 Viborg ☎ 86 62 65 36. E: thor16@compaenet.dk

Århus

Mandag 9. september (FU) kl. 19.30 i Horningstuen, Studenternes Hus
Knud Prange, pens. universitetslektor, København: Men er det nu også rigtigt?

Historikere taler ofte om deres metode - kildekritikken. Det kan lyde gevaldig indviklet, men kernen i sagen er, at historisk kritik ikke er synderlig andet end sund fornuft, der er sat i system. Foredraget vil gennem eksempler behandle spørgsmål som: Er kilderne (de trykte som de utrykte) selvstændige? Hvad fortæller de os? Er det sandt, hvad de fortæller? Hvordan skal man fortolke deres udsagn?

Mandag 7. oktober (FU), kl. 19 i auditorium F - bemærk 1. mandag i måneden og nyt klokkeslæt og sted, se nedenfor!
Gerda Bonderup, lektor, Århus Universitet: Koppeepidemier og vaccinationens indførelse i Danmark 1800-1825.

Epidemier af forskellige slags har altid hærget og grebet ind i menneskenes liv. Men før bakterier og virus blev opdaget sidst i 1800-tallet og først i 1900-tallet, var lægerne stort set magtesløse mht. forebyggelse og bekæmpelse. Undtagelsen var koppevaccinationen,

der begyndte omkring 1800. GB vil nærmere beskrive befolkningens opfattelse af, at kopper sygdommen skulle tømme kroppen for de urene væsker, der ellers ville fremkalde spedalskhed. Foredraget vil også gøre rede for det nye præventive middel - vaccinationen. Hvordan kunne befolkningens modvilje mod koppeforebyggelsen overvindes?

Mandag 11. november (FU) kl. 19 i auditorium F

Karl Peder Pedersen, arkivar, Landsarkivet for Sjælland, København: Amtsarkiverne, en vanskelig guldgrube.

På landsarkiverne finder der sig mange hyldekilometer arkivalier fra landets mange amter, men de mange papirer bliver imidlertid ikke benyttet i det omfang, de kunne fortjene. Det skyldes ikke mindst, at amtsarkiverne kan virke meget utilnærmelige, og de kan være svære at hitte rundt i. I foredraget tegnes et rids af amtsarkivernes over 300 år lange udviklingshistorie, og derudover præsenteres nogle af amtsarkivernes vigtige slægtshistoriske kilder.

Mandag 9. december (FU) kl. 19 i auditorium F

Hans H. Worsøe, fhv. landsarkivar, Aabenraa: Præste- og provstearkiverne rummer andet end kirkebøger.

Mange slægtsforskere tror fejlagtigt, at når de har udnyttet kirkebøgerne fuldt ud, så er der ikke mere at hente i præstearkiverne. Præsten var langt op mod vor tid en central person i sognets forvaltning, også den verdslige, og det har afsat en del arkivalier, som slægtsforskeren kan have glæde af. Liber Daticus kan undertiden indeholde spændende oplys-

ninger om sognets liv, præstens virke inden for fattig- og skolevæsen er centralt, og oplysninger om tiende og andre afgifter kan i heldigste fald give navn på bønderne længere tilbage end kirkebøgerne. Også hos præsterne nærmeste overordnede gejstlige, provsterne, ligger der spændende genealogisk materiale, ikke mindst skifteprotokoller for præster, degne og skoleholdere. I Sønderjylland er en del af materialet bedre, andet ringere - også herom berettes der.

Praktiske oplysninger

September: Kl. 19.30 i Studenternes Hus, Nordre Ringgade 3 (hovedindgang). Der er også indgang fra P-pladsen på Katrinebjergvej bag Studenternes Hus.

Oktober-december: Kl. 19 i auditorium F, Matematisk Institut, Århus Universitet, indgang 530, Ny Munkegade (nærmere lokalevejledning findes ved indgangen).

Betaling for lokaleleje/kaffe med brød: 30 kr.

Kontingent

190 kr. omfattende foredragene og HVEM FORSKER HVAD. Nedsat kontingent ved indmeldelse i efteråret.

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland

Tirsdag 17. september (FU) kl. 19 på Sønderborg Bibliotek, grupperum 7

Lars N. Henningsen, dr.phil., arkivleder ved det danske bibliotek i Flensborg: Ejendomshistorie i Sønderjylland.

Næst efter kirkebøgerne er kilderne til ejendomshistorien slægtsforskernes vigtigste materiale.

Kurser i slægtshistorie m.v.

Oplysninger om kurser i *slægtshistorie* (begyndere og fortsættere) og *gotisk skrift* - se separat program eller kontakt bestyrelsen.

Bestyrelse

- Tove Glud Rasmussen, fmd., Nøddevej 2, 8260 Viby J. ☎ 86 14 43 11. E: toveglud@mail1.stofanet.dk
- Bente Klercke Rasmussen, nstfmd., Holbergsgade 23, 2., 8000 Århus C. ☎ 86 13 92 71. E: bente.klercke@mail1.stofanet.dk
- Flemming Christensen, kass., Vissing Hegn 238, 8320 Mårslet ☎ 86 29 86 33. E: flemming.christensen@oncable.dk
- Torben Albret Kristensen, sekr., Rundhøj Alle 99, st. tv., 8270 Højbjerg ☎ 20 28 76 11. E: torben_albret@hotmail.com
- Erik Bjerre Fisker, Holbergsgade 23, 1., 8000 Århus C. ☎ 86 12 20 30. E: ebf68@hotmail.com

Hjemmeside

www.lokalhistorieiaarhus.dk/slaegt/

Tirsdag 22. oktober kl. 19 i "Aabenraa Stuen", Højskolen Østersøen, Flensborgvej 50, Aabenraa

Medlems- og kontaktmøde.

Lørdag 16. november (FU) kl. 14 i Sønderborg Bibliotek, grupperum nr. 8

Erik Kann, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik: Styr på slægten.

Gennemgang af de mange problemer, der knytter sig til at få gennemført en ordentlig registrering af anerne. Foredraget ser på de traditionelle registreringsproblemer og på de problemer, der knytter sig til anvendelse af edb-programmer.

Kontingent

150 kr. for enkeltmedlemmer - 200 kr. for ægtepar. – inkl. HVEM FORSKER HVAD.

Bestyrelse

- Ole Jensen, fmd., Kløvermarken 3, 6430 Nordborg ☎ 74 45 02 35. E: ohj@adr.dk

- Ester Feddersen, nstfmd., Treneparken 56, 6400 Sønderborg ☎ 74 48 90 25.
- Sonja Barsøe, kass., Lågmajvej 25, 6320 Egersund ☎ 74 44 08 00. E: sonjabarsoe@post.tele.dk
- Inger Biehl Hansen, sekr., Fjordløkke 75B, 6200 Aabenraa ☎ 74 62 35 89. E: flinger@hansen.mail.dk
- Hans-Ole Mørk, Farverhus 21, 6200 Aabenraa ☎ 74 62 80 62. E: hom@sja.dk
- Ole K. Boje, Kirsebærhaven 9, 6430 Nordborg ☎ 74 45 03 22. E: okboje@city.dk

Hjemmeside

home3.inet.tele.dk/svmi/sfs.htm

Mandag 2. september (FU)

Svend-Erik Gottlieb, kontorfuldmægtig ved forsvarrets arkiver, Rigsarkivet: Slægtsforskning i de militære arkiver.

Generel orientering om statens arkiver. Specifikt om Rigsarkivet. Hvad er Forsvarets Arkiver: lidt om lægds- og søruller? Hvad indeholder et militært arkiv: Søge og hjælpe-midler? Hvad ved jeg om personen? Hvordan finder jeg det rigtige arkiv? Militære stambøger. De slesvigske krige. Garnisonering, hvor og hvornår. Litteratur og foto. Derefter skulle du gerne på egen hånd kunne udforske arkiverne og berige din slægtshistorie med spændende oplysninger.

Mandag 7. oktober

Møde i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet.

Hvem holder "10 minutter"? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftenens emne er i øvrigt: *Tingbøgerne på Stadsarkivet.*

Mandag 28. oktober

Aftentur til landsarkivet i Viborg.

Bus afgår kl. 17.45 fra Aalborghallens parkeringsplads, Vesterbro 14. Læsesalen er åben for os kl. 19-22. Pris pr. person 60 kr. Tilmelding og aflevering af bestillingssedler til Ingrid Gade senest 20.10. Der må højst afleveres 3 bestillingssedler pr. deltager, og de skal være forsynet både med arkiv- og løbe-nummer. Der er selvfølgelig mulighed for at

forske uden, at man på forhånd har afleveret bestillingssedler. Tilmelding er bindende, med mindre der sendes afbud senest 25.10.

Mandag 4. november (FU) – Obs: Mødet afholdes i foredragssalen over Vejgaard Bibliotek, Hadsundvej 35 i Aalborg!

Birgit Løgstrup, dr.phil., Aalborg: 1800-tallets travle herredsfoged.

Herredsfogeden var først og fremmest dommer på landet. I takt med opløsningen af godserne kom nye forvaltningsopgaver til: Politimester, skifteforvalter, overformynder, lægdsforstander. Brand- og vejvæsen. Hans arkiv er en guldgrube!

Mandag 2. december

Møde i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet.

Hvem holder "10 minutter"? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftenens emne er i øvrigt: *Kirkebøger og folketællinger på Stadsarkivet.*

Tid og sted

Da Vestbyens Bibliotek i den kommende sæson skal flytte fra Dannebrogsgade til Haraldslund, holdes mødet i september i Dannebrogsgade og mødet i november i foredragssalen over Vejgaard Bibliotek, Hadsundvej 35 i Aalborg. Vore medlemsmøder som altid i Arkivet, Arkivstræde 1 – ved Vor Frue Kirke i Aalborg. Alle starter kl. 19.30.

Kontingent

150 kr. pr. husstand for alle foreningens tilbud samt HVEM FORSKER HVAD. Ved møderne kan der købes kaffe/the - pris 5 kr.

Kursusvirksomhed

➤ Finn Jelstrup og Hans Martin Laustsen: *Introduktion til KIP (kildeindtastningsprojektet)* Har du lyst til at vide mere om det store arbejde med at indtaste folketællinger på edb? Har du måske selv lyst til at deltage? Kursus i emnet over to lørdage: 14.9. og 21.9. kl. 9-14 i samlingsalen på Skansevejens Skole i Nørresundby. 1. lørdag medbringer du din egen pc, og vi hjælper med installation og tilpasning af

WinKip. Desuden får du udleveret en FT-1840 fra Aalborg Amt til efterfølgende indtastning. 2. lørdag følger vi op på de problemer, der er opstået undervejs. Det er gratis at deltage – dog opkræves et mindre beløb til materialer. Medbring selv mad/drikke – formiddagskaffen sørger for foreningen for! Yderligere oplysninger hos Finn – tilmelding til Birgit Øskov senest 10.9.

➤ Finn Jelstrup: *WinFam for begyndere.* 7 onsdage kl. 16-18.45 med start 25.9. Lær at bruge den nyeste version af slægtsforskningsprogrammet WinFam. Der undervises ikke i egentlig slægtsforskning, men i at bruge programmet til at holde styr på de indsamlede data. Det er dog ikke nogen forudsætning, at man har indsamlet data, alle har aner og måske efterkommere.

➤ Finn Jelstrup: *GedCom.* Kursus for vante brugere af et slægtsforskningsprogram, f.eks. Brothers Keeper og WinFam lørdag 12.10. kl. 9-14.30 i brugen af GedCom, som er den fastlagte standard til udveksling af data mellem forskellige slægtsforskningsprogrammer. Standarden gennemgås, og der arbejdes med brugen af forskellige programmer og hjælpeværktøjer, der kan benytte en GedCom-fil. Samtidig demonstreres på storskærm, hvordan man kan kopiere data til et helt andet slægtsforskningsprogram, der måske tilbyder muligheder, som ens eget program ikke har. Medbring sikkerhedskopi af egne data eller evt. en GedCom-fil. FOF's pc'ere har installeret de to nævnte programmer.

➤ Finn Jelstrup: *Brothers Keeper (version 6) for fortsættelse.* 3 onsdage kl. 16-18.45 med start 20.11. Tiltænkt vante brugere, der gerne vil lære de nyeste forbedringer af programmet at kende. Medbring sikkerhedskopi af egne data.

For kurserne gælder, at grundlæggende kendskab til brug af Windows er nødvendig, og at man medbringer egne disketter.

- Jørn Toldbod: *Slægtsforskning for begyndere - Find dine rødder og få "kød" på dine forfædre*. Kursus under FOF-Aalborg 10 torsdage kl. 19-21.35 med start 18.9. Nærmere oplysninger hos JT ☎ 98 15 79 65 eller E: jtold@daks.dk

Finns og Jørns kurser foregår på Kjellerupsgades Skole i Aalborg, og tilmelding til FOF ☎ 98 13 82 33. Kontakt evt. Finn for uddybende oplysninger ☎ 98 14 44 96/E: finn@fgj.dk

- Anton Blaabjerg: *Gotisk skriftlæsning og gamle arkivalier - For begyndere og fortættere* (FU). 10 gange fra tirsdag 24.9. kl. 19-21. Vi går i gang med arkivaliernes gotiske skrift og opnår derved læsefærdighed. Samtidig præsenteres typiske slægts- og lokalhistoriske aktstykker fra 1800-tallet og tilbage til 1600-tallet, og vi snakker om, hvor disse arkivalier findes i arkiverne. Folkeuniversitetet, Strandvejen 12-14. Pris 595 kr. Yderligere oplysninger hos AB ☎ 86 61 04 36/tilmelding til FU ☎ 98 16 75 00.

I samarbejde med Ældre Sagen, Aalborg arrangeres torsdag 19. september kl. 19 v/ Finn Jelstrup *Slægtsforskning og computeren - orientering om/præsentation af programmerne WinFam og Brothers Keeper på stor-skærm*. Sted/tilmelding til Ældre Sagen, Vesterbro 62 A, Aalborg ☎ 98 12 03 44.

Bestyrelse

- Birgit Øskov, fmd./kass., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76. E: bojend@daks.dk
- Ingrid Wisborg Gade, nstfmd., Anthon Bachs Vej 6, 9000 Aalborg ☎ 98 12 65 15. E: iwg@post.tele.dk
- Else Berthelsen, sekr., Jyllensgade 25A, Ulsted, 9370 Hals ☎ 98 25 40 49. E: jyllen@mail.net4you.dk
- Jørgen Laustsen, Thorvaldsensvej 2, 9000 Aalborg ☎ 98 13 53 39. E: j.laustsen@mail1.stofanet.dk
- Hanne Gjesing Laursen, Fredrik Bajers Vej 24, 9220 Aalborg Øst.
- Elisabeth Strandbygaard, Kapelvej 9, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 80 35. E: elisabeth@mail1.stofanet.dk
- Rasmus Lund Jensen, Gertrud Rasks Vej 42, 9210 Aalborg SØ ☎ 98 14 66 44. E: rlj@civil.auc.dk
- Knud Møller Andersen, suppl., Muhlesvej 15, Box 273, 9800 Hjørring ☎ 98 90 27 90. E: knudma@stofanet.dk
- Erling Gammelmark, suppl., Markedsgade 5, 9500 Hadsund ☎ 98 57 31 57.
- Finn Hejlesen Jakobsen, rev., Kvisten 27, 9260 Gistrup ☎ 98 32 32 07. E: hejlesen@mail1.stofanet.dk
- Kirsten Bovin, rev., Tinesvej 52, 9380 Vestbjerg ☎ 98 29 68 30. E: bovin@mail1.stofanet.dk

Hjemmeside

www.slægthistoriskforeningforaalborgegenen.dk

Egns- og Slægthistorisk Forening for Holstebro

Torsdag 19. september (FU)

Kirstin Nørgaard Pedersen, etnolog, Beder: Den salig kones gangklæder.

Hvordan så tøjet ud? Hvad betyder de mange mærkelige betegnelser, som man finder opremset i skifternes beskrivelse af "den salig kones" eller "mands" gangklæder, når

tøjet omhyggeligt stykke for stykke blev vurderet? Foredraget, der illustreres med lysbillede, vil med adskillige skifter som grundlag, omhandle både mands- og kvindeklæder fra land og by.

Torsdag 24. oktober (FU)

Bente Klercke Rasmussen, cand.mag., Århus: På sporet af fæstebonden.

De fleste af os stammer fra fæstebønder, vi får derfor brug for godsarkiverne, men hvor-

dan finder man det rigtige godsarkiv? Hvad indeholder det? Desuden hører vi om, hvad vi kan gøre, hvis det er gået tabt.

Torsdag 21. november (FU)

Kirsten Schoubo og Hans Toudal, Holstebro: Erfaringer og oplevelser ved projektet "at lave en slægtsbog".

Der vil blive fortalt om, hvordan interessen opstod. Hvorledes vi kom i gang, hvor begyndte vi? Hvordan kom vi videre? Hvor kan vi finde oplysninger? Oplevelser ved besøg på arkiver ud over landet. Hvilke arkivalier har vi brugt? Tilgængeligheden af arkivalier. Oplevelser ved besøg hos personer. Indsamling af efterslægtens data. Efterlysning af billedmateriale. Behandling af billedmateriale. Samling af stoffet og hvordan det præsenteres. Vil andre i familien være interesseret?

Også oplevelser ved udarbejdelsen af anetavlen for borgmester Arne Lægaard i forbindelse med foreningens jubilæum, vil der fortælles om.

Kursusvirksomhed

Ved efterårssæsonens start i september tilbydes et kursus i gotisk skriftlæsning, hvor alle kan deltage. Underviser er genealog Anton Blaabjerg, Viborg. Nærmere om tid og sted.

Sæby Kommunes Historiske Forening

Torsdag 15. august kl. 18.30 v/ indgangsporten på Sæbygård. Parkering i avlsgården Julius Arenfeldt, sidste stamhusejer: Sæbygårds historie (1)

Torsdag 29. august kl. 18.30 v/ indgangsporten på Sæbygård. Parkering i avlsgården Julius Arenfeldt, sidste stamhusejer: Sæbygårds historie (2)

Torsdag 5. september kl. 18.30 v/ indgangsporten på Sæbygård. Parkering i avlsgården

Tid og sted

Kl. 19.30 på Holstebro Museum. Kaffé og brød medbringes.

Kontingent

Pr. husstand 150 kr.

25 års jubilæet

En STOR tak til alle, som bidrog til en uforglemmelig aften ved foreningens 25 års jubilæum 4. april på Holstebro Museum.

Bestyrelse

- Jytte Knudsen, fmd., Fabersvej 48, 7500 Holstebro ☎ 97 42 69 86/97 49 51 00. E: jytte-k@worldonline.dk
- Kristian Øllgaard, kass., Østedled 2, Mejrup, 7500 Holstebro ☎ 97 42 55 10.
- Aase Klostergaard, sekr., Naltoftevej 5, Borbjerg, 7500 Holstebro ☎ 97 46 13 59.
- Hans Toudal Pedersen, Asagården 1, 7500 Holstebro ☎ 97 42 31 40. E: hans@toudal.dk
- Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro ☎ 97 43 52 55. E: laugesen@mail.tele.dk
- Edith Stephensen, Asagården 3, 7500 Holstebro ☎ 97 41 08 64.
- Per Bak-Hansen, Jeppe Schous Gade 8, 7500 Holstebro ☎ 97 42 36 03.

Julius Arenfeldt, sidste stamhusejer: Sæbygårds historie (3)

Lørdag 21. og søndag 22. september kl. 11-17 i Aktivitetscentret, Algade 3, Sæby Udstilling af gårbilleder og -malerier fra de 8 kirkesogne i Sæby Kommune. *Historisk Forening i Sæby Kommune* har dels indsamlet og dels lånt en del gamle billeder.

Torsdag 10. oktober kl. 19.30 i Spar Nords Mødelokale, Vestergade 3, Sæby. Parkering i gården bag bygningen Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Matrikelkort fra 1840-1600.

Hvad kan vi bruge dem til – og hvordan bruger man dem?

Torsdag 14. november kl. 19.30

Balle-Petersen, tidl. landinspektør, Sæby: Opfølgning på Anton Blaabjergs foredrag i oktober - Hvordan bruges matrikelkortene, og hvor kan vi finde dem?

Kontingent

90 kr. pr. år inkl. *Sæby Museums Årsskrift* - 110 kr. inkl. SLÆGTEN og *Sæby Museums Årsskrift*.

Bestyrelse

- Jørgen Bruun Nielsen, fmd., Flaunskjoldvej 17, Skæve, 9352 Dybvad ☎ 98 86 90 05.
- Ninna Olsen, nstfmd., Kløvermarken 7, 9300 Sæby ☎ 98 46 33 68.

- Mona Hovmand Simonsen, kass., Bredmosevej 33, Hørby, 9300 Sæby ☎ 98 46 61 50.
- Hans Chr. Pedersen, sekr., Kringelhedevej 51, Præstbro, 9330 Dronninglund ☎ 98 86 74 75.
- Frede Jensen, Hyldevej 12, Hørby, 9300 Sæby ☎ 98 46 61 12.
- Rita Brix Gregersen, P. Mønstedvej 25, 9300 Sæby ☎ 98 46 19 92.
- Bent Andersen, Åhavevej 26, Voersaa, 9300 Sæby ☎ 98 46 05 06.
- Sekretariat: Byhistorisk Arkiv, Sæby Museum, Algade 3, 9300 Sæby ☎ 98 46 10 77. E: SAEM@mail.tele.dk

Tirsdag 3. september kl. 14-17

Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 4. september kl. 19

Tur til Kobbermølle Museum. Rundvisning på museet og i byen. 28 kr. pr. person. Kaffe på Kupfer Clause. 5 euro. Privat kørsel. Tilmelding senest 21.8. til Orla.

Tirsdag 24. september kl. 19

Studiekreds *Gotisk Skriftlæsning* begynder v/ Niels P. Bladt.

Tirsdag 1. oktober kl. 14-17

Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 2. oktober kl. 19.30 (FU)

Steen Busk, lektor, Århus: Sædelighed og Moral i 1700- og 1800-tallet.

Moralen blev overvåget helt ned på lokalt plan, og man kan følge moralens udvikling helt frem til midten af 1800-tallet. Både præstens, provstens og bispens arkiver bringer masser af eksempler herpå. SB trækker nogle hovedlinier op og belyser dem med en række eksempler.

Onsdag 23. oktober kl. 19.30

Aneaften.

Har I lyst til at høre Lizzies foredrag om Errested-morderen? Det er tid at afspille båndet, vi har liggende.

Tirsdag 5. november kl. 14-17

Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 13. november kl. 19.30 (FU)

Bente Klercke Rasmussen, cand.mag., Århus: På sporet af fæstebonden.

De fleste af os stammer fra fæstebønder, vi får derfor brug for godsarkiverne, men hvordan finder man det rigtige godsarkiv? Hvad indeholder det? Desuden hører vi om, hvad vi kan gøre, hvis det er gået tabt.

Tirsdag 26. november

Gotisk skriftlæsning slutter i år, men begynder igen 14. januar.

Tirsdag 3. december kl. 14-17

Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 4. december kl. 19.30

Juleafslutning. Anna Else fortæller historier.

Onsdag 8. januar 2003 kl. 19.30

Generalforsamling i følge vedtægterne.

Mødested

Hvis ikke andet er nævnt, er mødestedet Marie Lauritzens Hus, Bramdrup Vestergade 7, Bramdrup, Haderslev.

Kontingent

125 kr. - par 150 kr.

Bestyrelse

- Orla Iver Madsen, fmd., Skovbrynet 15, 6100 Haderslev ☎ 74 52 15 14. E: oim@get2net.dk
- Peter Vagn Andersen, nstfmd., Frifeltvej 6, 6240 Løgumkloster ☎ 74 77 52 85. E: pvafri@get2net.dk
- Hanne Franck, kass., Havrevænget 12, 6100 Haderslev ☎ 74 53 08 19. E: hannefranck@adr.dk
- Svend Aage Mikkelsen, sekr., Hørgård 18, 2 tv. 6200 Aabenraa ☎ 74 62 15 75. E: svmi@post3.tele.dk
- Nancy Petersen, Kløvervej 64D, 6100 Haderslev ☎ 74 52 97 65. E: nancy.petersen@compaqnet.dk

Hjemmeside

<http://Home3.inet.tele.dk/svmi/haderslev.htm>

Torsdag 5. september

Alm. mødeaften.

Torsdag d. 19. september

Alm. mødeaften/gotisk læsning.

Torsdag 3. oktober

Marianne Hulstrøm, formand for Lokalhistorisk Arkiv Korsør: Skifter.

Torsdag 17. oktober

Alm. mødeaften/gotisk læsning.

Torsdag 31. oktober

Foredrag.

Torsdag 14. november

Alm. mødeaften/gotisk læsning.

Torsdag 28. november

Juleafslutning.

Tid og sted

Kl. 19 på Korsør Bibliotek

Kontingent

125 kr. - par 150 kr.

Bestyrelse

- Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør ☎ 58 37 11 19.
- Edith Ørbech Madsen, kass., Baggade 39, 4220 Korsør ☎ 58 37 01 63.
- Birgit Johansen, Bragesvej 132, 4220 Korsør ☎ 58 37 67 23.
- Anni Iversen, Rønne Allé 7, 4220 Korsør ☎ 58 37 48 03.
- Gerda Christiansen, Elme Allé 32, 4220 Korsør ☎ 58 37 26 74.

Roskildeegnens Slægtsforskerforening

Torsdag 12. september
Besøg på fjordmuseet Bygaden 28, Jyllinge.

Torsdag 10. oktober
Egil Jørgensen, fhv. orlogskaptajn: København terrorbombes.

Foredrag/farvebilleder fra 1807, hvor København blev terrorbombet af englænderne. Bombardementet var en direkte hævn for englændernes halve nederlag ved "Slaget på Rheden" 2.4.1801. Det var første gang, man i historien brugte bombing af en civilbefolkning: En forfærdelig oplevelse for Københavns indbyggere!

Torsdag 7. november (FU)
Søren Toft Hansen, historiker, Aalborg: Brugen af aviser i lokal- og slægtshistorien.

Lokalaviserne indeholder en meget stor mængde stof af lokal- og slægtshistorisk interesse. STH giver en indføring i de kildekritiske overvejelser, man må gøre sig ved brugen af aviserne, ligesom der vil blive givet en introduktion til gode hjælpemidler.

Torsdag 5. december
Julemøde. Vi hygger os sammen.

Torsdag 9. januar
Medlemmernes egen aften - Et arrangement, hvor I selv skal medvirke og vise, hvordan I har ordnet jeres slægtsforskning med data, billeder og andet spændende. Måske er der nogle, der arbejder med de samme ting og i samme områder. Medbring interessante ting.

Tid og sted
Kl. 19.30 i Mormonkirkens mødelokale, Låddenhøj 123 (busstop på Låddenhøj (604) og Holbækvej ved Viemosen (602 m.fl.)).

Kontingent
Enkeltmedlemmer 150 kr. - par 200 kr. - inkl. foreningens *Årsskrift*. Gæster 20 kr. pr. møde.

Bestyrelse

- Kit Bisgård, fmd., Åstøften 14, Svogerslev, 4000 Roskilde ☎ 46 38 35 14. E: kitbi@get2net.dk
- Flemming Molin, kass., Dronning Ingeborgs Vej 1, 4000 Roskilde ☎ 46 35 31 18. E: molin@post5.tele.dk
- Karna Hansen, sek., Æblehaven 106, st.th., 4000 Roskilde ☎ 46 36 10 56. E: karna@email.dk
- Niels-Bjarne Kristensen, Dronning Sofiesvej 22, 4000 Roskilde ☎ 46 35 37 73. E: labenbk@post11.tele.dk
- Jette Stoltenberg, Hallingparken 7, 6. sal, 2660 Brøndby Strand ☎ 43 73 04 02. E: jette.stoltenberg@vip.cybercity.dk

Hjemmeside
<http://home6.inet.tele.dk/jvo/rsgp>

Slægtshistorisk forening for Sydsjælland

Onsdag den 18. september
Finn Andersen, konsulent ved Rigsarkivets Projektsekretariat: Skifteretsarkivalier.
Skifteretsprotokoller og skifteretssager er fortrinlige kilder til forskellige historiske discipliner og ikke mindst slægts- og lokalhistoriske studier. FA fortæller lidt om udviklingen af det formaliserede skifteretsvæsen, og desuden om hvor og hvordan det meget

omfattende kildemateriale kan bruges af slægtsforskeren.

Onsdag 9. oktober (FU)

Karen Hjort, arkivar, seniorrådgiver, Rigsarkivet: Københavns Universitets arkiv 1479–1900.

Introduktion til arkivet. Hjælpemidlerne til benyttelsen. Præsentation af eksempler fra centralforvaltningen, den økonomiske forvaltning, kollegierne, fakulteterne og godsforvaltningen.

Onsdag 6. november

Medlemsmøde.

Finn Nørregaard: Orientering om brugerrådet ved landsarkivet.

Der vil være lejlighed til for medlemmerne at fortælle om deres slægthistoriske arbejde og diskutere evt. problemer i forbindelse med slægtsforskning.

Tirsdag 3. december i "Pejsestuen"

Henry Hansen: En kvindeskæbne.

Om Ane Cathrine Andersdatter født i Karrebæk Sogn 30. oktober 1829, datter af gårdmand Anders Hansen i Karrebæk og Ane Hans Datter. Tjenestepige på Saltø Gods og på herregården Frederikseg i Herlufmagle. Den sidste kvinde, som blev henrettet i Danmark 21.12.1861 i Rødovre.

Derefter er foreningen vært ved servering af gløgg og æbleskiver.

Onsdag 15. januar (FU)

Tommy P. Christensen: Avisen – en kilde for slægtsforskere!

Efter en kort gennemgang af de danske avisers historie fokuseres der på de stofområder i avisen, der kan være af interesse i slægtsforskningen samt de metodiske problemer ved

at anvende aviser som kilde. Endelig gennemgås de almindeligste hjælpemidler ved opsporingen af gamle aviser samt placeringen af landets største avissamlinger.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 90 kr. - par 150 kr. - gæster 30 kr. pr møde.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført - kl. 19.30-22 i lokale 117 på Grønnegades Kaserne.

Kursusvirksomhed

LOF afholder kurser i slægtsforskning under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. Personer, der ønsker at deltage i kurserne, bedes holde øje med annoncering i dagspressen samt LOF's "blå kursushæfte", der omdeles til samtlige husstande i Næstved Kommune.

Bestyrelse

- Henning Ballegaard, fmd., Vagtvej 35, 4700 Næstved ☎ 55 75 15 24. E: henning_ballegaard@hotmail.com
- Ole Pilegaard Hansen, kass., Fyrrevej 7, Fensmark, 4700 Næstved ☎ 55 54 64 05. E: pilbach@teliamail.dk
- Keld Andersen, sekr./webmaster, Askovvej 23, Aaside, 4733 Tappernøje ☎ 55 96 57 36. E: keld23@worldonline.dk
- Knud Rahbæk Frederiksen, Fællesejevej 14, 4700 Næstved ☎ 55 72 55 08. E: aogkrf@mail1.stofanet.dk
- Karin Mørck, Kildebakken 14, 4700 Næstved ☎ 55 72 74 74. E: karin.morck@mail1.stofanet.dk

Hjemmeside

www.ssf.dk/25/

Tirsdag 3. september (FU)

Orla Damkjær, arkivar ved Rigsarkivet: Personidentifikation.

Sammenkobling af personoplysninger fra forskellige kilder vanskeliggøres af varierende kaldenavne, staveformer og usikre alders- og fødestedsangivelser, ligesom forskellige personer med samme navn kan volde slægtsforskere hovedbrud. OD gennemgår teorien bag identifikation og med praktiske eksempler og tip gives redskaber til at undgå fejl.

Tirsdag 1. oktober (FU)

Georg Simon, fhv. lektor, Gentofte: Danmarks indvandrere gennem tiderne.

Hvordan kommer man videre i slægtsforskningen, hvis en ane pludselig viser sig at være kommet fra et andet land? Hvor i arkiverne skal man søge efter disse?

Tirsdag 5. november (FU)

Knud Prange, universitetslektor, Brønshøj: Hvordan fører man en bondeslægt tilbage til 1400-tallet?

Tirsdag 3. december (FU)

Peter Henningsen, historiker og etnolog, Københavns Universitet: Hvem er de ægte jyder?

Om historiske forskelle mellem jyder, fynboer og sjællændere siden 1700-tallet.

Tid og sted

Kl. 19.30–22 i Kirkesalen, Sct. Jørgens Gaard, Hospitalsgade 4, Kolding.

Tirsdagene 10. september, 8. oktober og 12. november

Arkivstudier på landsarkivet i Viborg. Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 7.15 fra banegårdspladsen i Kolding. Tilmelding nødvendig.

Onsdagene 18. september og 20. november

Arkivstudier på landsarkivet og/eller Kort- og Matrikelstyrelsen i Åbenrå. Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 8 fra banegårdspladsen i Kolding. Tilmelding nødvendig.

Kontingent

150 kr. - par 200 kr. - gæster 25 kr.

Bestyrelse

- Per Thornberg, fmd., "Duedal", Tandholtvej 5, 6000 Kolding ☎ 75 52 43 70. E: Per.Thornberg@mail.tele.dk
- Bente Stokholm Thomsen, nstfmd., Pile-damsvej 79, 6000 Kolding ☎ 75 53 84 59. E: thomsenstokholm@stofanet.dk
- Birte Wienecke, kass., H.C. Petersensvej 4k, 6000 Kolding ☎ 75 54 11 34. E: bwienecke@mail.tele.dk
- Henning Haugaard, red., Brændkjærgade 46, 6000 Kolding ☎ 75 50 43 39. E: haugaardkolding@mail.tele.dk
- Henning Broe, sekr., Agerland 3, 6091 Bjert ☎ 75 57 24 13. E: bastholmbroe@vip.cybercity.dk
- Emma H. Jacobsen, suppl., Karen Blixens Vej 9, 6000 Kolding ☎ 75 53 11 67. E: ehj@post7.tele.dk

Slægtshistorisk Selskab for Østsjælland

Onsdag 4. september

Vi indleder efterårssæsonen med foredrag, hvor foredragsholder og emne endnu ikke er fastlagt. Begge dele vil blive annonceret i *Stamtræets* augustnummer.

Tirsdagene 17. september og 24. september er der besøg på Københavns Stadsarkiv kl. 15

Dette i forlængelse af Erik Kanns foredrag i Køge onsdag 17.4. med emnet "Født i København". Der har været stor tilslutning til disse besøg, der kun er for medlemmer. Begge dage er allerede overtegnede. Alle tilmeldte får direkte besked om besøgets afvikling.

Torsdag 17. oktober

Almindeligt medlemsmøde, hvor vi igen beder jer medlemmer fortælle om oplevelser fra jeres slægtsforskning eller om ting med relation til jeres slægt.

Mandag 11. november

Erik Kann, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik: Slægtsforskning efter 1900.

Der findes utroligt mange upågtede kilder fra perioden efter 1900. EK trækker vigtige kilder frem fra bl. a. indenrigsministeriet, justitsministeriet, ministeriet for kirke og undervisningsvæsen.

Onsdag 4. december

Julemøde, som kun er for foreningens medlemmer. Programmet er endnu ikke fastlagt, men vil blive bekendtgjort i *Stamtræet*.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt - kl. 19 på Musikcafeen - Teaterbygningen i Køge.

Kontingent

150 kr. - 200 kr. for par. - gæster 25 kr.

Bestyrelse

- Raymond Brix, fmd., Skovparken 66 st.th, 4600 Køge ☎ 56 63 93 60. E: raybrixskov@mail.tele.dk
- Henning Christensen, nstfmd., Kratvænget 16, 4622 Havdrup ☎ 46 18 54 91. E: henning-christensen@mobilixnet.dk
- Elly Daugaard Hansen, kass., Tranholmvej 18A, 4600 Køge ☎ 56 66 31 12. E: elly-frank@post.tele.dk
- Henning Mathiesen, red. af *Stamtræet*, Ringstedvej 119, Lellinge, 4600 Køge ☎ 56 66 00 77. E: henning.mathiesen@mail.dk
- Kirsten Bytofte Nielsen, sekr., Storeholm 49, 2670 Greve ☎ 43 90 69 88.

Tirsdag 3. september
Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 10. september (FU)

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Viborg Landsting.

Landstingets arkiv indeholder vigtige dokumenter fra både hele Nørrejylland og enkelte dele af Sønderjylland, dels skøde- og panteprotokoller 1624-1805, dels dom- og tingbøger med retssager fra 1569 og til vore dage.

Tirsdag 17. september
Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 1. oktober

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 15. oktober (FU)

Orla Damkjær, arkivar, Rigsarkivet: Identifikation. Hvordan identificerer vi kildernes personer korrekt?

Tirsdag 22. oktober

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 5. november (FU)

Erik Kann, genealog, Virum: Lægdsruller.

Tirsdag 19. november

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 3. december

Julemøde. Har du en god historie om noget, du har fundet, er du velkommen til at få ordet.

Tid og sted

Kl. 19 på Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3.

Kontingent

100 kr. - par 150 kr.

Bestyrelse

- Ulla Nørskov, fmd., Gl. Dalsgårdvej 4, 8620 Kjellerup ☎ 86 82 07 14/20 82 07 14. E: bent.ulla@vip.cybercity.dk
- Ole Brodersen, nstfmd., Balle Kirkevej 74, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 26 49.
- Karl Kristensen, kass., Tingvejen 4, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 63 30.
- Birgit Pedersen, sekr., Rudbølvej 27, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 02 58.
- Ole Jensen, Skægkær Banevej 23, 8600 Silkeborg ☎ 86 85 62 66.

Mandag 5. august

Medlemsmøde.

Per Reichgrüber fremlægger resultatet af foreningens egen "Hvem Forsker Hvad?"

Mandag 2. september

Besøg på landsarkivet på Jagtvej. Jan Pedersen viser rundt i arkivet. Derefter forskning.

Mandag 7. oktober

Medlemsmøde. Vi danner samarbejdsgrupper.

Mandag 4. november

Erik Kann, Statens Øjenklinik: Født i København.

Folketællingernes lakoniske meddelelse "Født i København" er for mange slægtsforskere lig med kaos og uoverskuelighed. Selvfølgelig er der mange flere at vælge imellem i København, men dette til trods er det på ingen måde umuligt at arbejde med aner fra hovedstaden. Aftenens foredrag byder på en gennemgang af de vigtigste kilder til brug for slægtsforskningen i København, herunder samlingerne på Københavns Stadsarkiv. Relevante ressourcer på internettet vil også blive gennemgået.

Mandag 2. december

Julemøde.

Else Marie Kofoed, Dansk Folkemindesamling, gentager sit spændende foredrag om julens traditioner. Derefter hygge med gløgg og æbleskiver efter traditionen. Husk tilmelding. Pris 25 kr.

Tid og sted

Ordinære møder er kl. 19 i mødelokalerne på Tårnby Hovedbibliotek, Kamillevej 10, Ka-

SSF - Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger
indbyder slægtsforskere fra hele Danmark til

Slægtshistorisk Weekendkursus

på Nørgaards Højskole, 8850 Bjerringbro

11.-13. oktober 2002 med temaet:

"Slægten i lokalsamfundet"

Kurset arrangeres i samarbejde med Folkeuniversitetet og har følgende program:

Fredag 11. oktober

- 15.00-17.00 Ankomst, indkvartering, kaffe.
17.00 SSF's formand Elsebeth Ib åbner kurset.
Faglig kursusleder Jesper Ratjen introducerer kurset.
Lederen af Spørgcentralen, Anton Blaabjerg, introducerer denne.
Lederen af Internetcentralen, Erik Kann, introducerer denne.
18.30 Middag.
19.30-21.00 *Esbén Graugaard, museumsinspektør, Holstebro Museum*
"Vestjyske studehandlere og kommissioner 1788-1968"
Med udgangspunkt i frigivelsen af studehandelen i 1788 fortælles om det netværk, fremtrædende handelsfolk og deres slægter dannede i 1800-årene, eksempelvis Breinholt, Buch, Overgaard og Windfeld. Dernæst vil der med afsæt i etatsråd Tangs arbejde på at etablere en direkte eksport til England fra 1840'erne blive fortalt om de danske Englandskommissionærers virke i perioden 1857-92. Historien afsluttes med kommissionær Ivar Lundsgaard, den sidste store danske "studehandler". Ind imellem vil mindre kendte handelsfolk blive berørt, ligesom også drivveje og studefolde samt forholdet center – periferi omkring vestjysk identitet kommenteres.
21.00 Aftenkaffe/the.

Lørdag 12. oktober

- 08.00-09.00 Morgenmad.
09.00-10.30 *Kim Furdal, institutleder, Institut for sønderjysk lokalhistorie, Aabenraa*
"Lokalhistorie - Slægtshistorie"
Den slægtshistoriske og lokalhistoriske forskning har traditionelt arbejdet uafhængigt af hinanden med meget få berøringsflader. Der kan imidlertid være god grund til at se hinanden over skulderen og arbejde tættere sammen. Ud fra sit lokalhistoriske arbejde vil leder af Institut for Sønderjysk Lokalhistorie, Kim Furdal, give nogle bud på de muligheder som opstår, når vi gør brug af hinandens viden og erfaringer.
10.30-11.30 *Anton Blaabjerg og Birgit Øskov: Spørgcentralen*
Erik Kann: Internetcentralen
11.30-12.30 Frokost.
13.30-15.00 *Ole Degn, arkivar, Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg*
"Bybefolkningens registrering"
Kilderne til bybefolkningens historie er langt rigere end kilderne til landbefolkningens historie, og de omfatter langt flere kildetyper. I foredraget præsenteres

en række sådanne typer, hvor vi på en overskuelig måde ser befolkningen registreret, ikke blot i byernes egne arkiver, rådstuearkiverne, men også i byfogedarkiver, toldarkiver, stiftamtsarkiver, bispearkiver, præstearkiver, lavsarkiver, privatarkiver, alle i landsarkiverne, og i Rigsarkivets regnskabsarkiver. Endelig vises eksempler på de desværre ikke mange indgange til det omfattende materiale.

15.00-15.30 Kaffe/the.

15.30-17.00 **Erik Kann, fuldmægtig, Statens Øjenklinik, København**
"Landbefolkningens registrering"

Ganske almindelige bønder – dem kan man jo ikke finde noget om! Jo, selvfølgelig kan man det, og i foredraget præsenteres en lang række af såvel traditionelle som utraditionelle kilder til landbefolkningens historie. Hovedvægt vil blive lagt på kildematerialet fra perioden ca. 1700-1920.

18.30 Middag.

20.30 Kaffe/the.

Søndag 13. oktober

08.00-09.00 Morgenmad.

09.00-10.30 **Birgitte Dedenroth-Schou, stadsarkivar, Kolding Stadsarkiv**
"Slægtshistorie på lokalarkiver"

De lokalhistoriske arkiver har et stort og varieret tilbud til de slægtsforskere, der vil sætte kød og blod på deres nærmeste forfædre. De, der har kommunearkivstatus, har sognekommunernes arkivalier fra 1842 og købstadskommunernes arkivalier fra 1869. De lokale forenings- og virksomhedsarkiver samt fotografierne tager deres begyndelse omkring 1870. På de lokalhistoriske arkiver er der desuden vejvisere, aviser og avisudklippssamlinger, interviews og erindringsmateriale – og inden for mands minde et stort netværk af lokalhistorisk interesse-rede, som besøgende slægtsforskere kan trække på.

10.30-11.30 **Anton Blaabjerg og Birgit Øskov: Spørgecentralen**

Erik Kann: Internetcentralen

11.30-12.30 Frokost.

13.15-14.45 **Jens P. N. Hansen, lektor, Munkensdam Amtsgymnasium, Kolding**
"Aspekter af en bondes hverdag i nyere tid belyst gennem lokalarkivernes materialer"

Gennem eksempler vil det i foredraget blive illustreret, hvorledes det righoldige og forskelligartede materiale på lokalarkiverne kan udnyttes til at fortælle om bøndernes hverdag med hensyn til jordernes dyrkning (planteavl), besætninger, maskinpark og bygninger.

14.45 SSF's formand Elsebeth Ib afslutter kurset.

15.00 Kaffe/the og farvel til hinanden. Afrejse.

Spørgcentral, salgs- og bytteborde

Her forsøger genealog Anton Blaabjerg, Viborg, og lærer Birgit Øskov, Nørresundby, at hjælpe både med spørgsmål om slægtsforskning i almindelighed og med problemer omkring enkelte slægter. - Der er her også mulighed for at studere en del af den litteratur, som foredragsholderne henviser til, hvis den har kunnet skaffes. Her kan deltagere og foreninger, som har relevant materiale til salg eller bytte, fremlægge dette. Dette sker for den enkeltes ansvar, og SSF påtager sig ikke ansvar for evt. bortkomne bøger m.v.

Internetcentral

Her hjælper genealog Erik Kann med spørgsmål og praktiske ting med computerne. Uden for centralens åbningstid er der også adgang til computerne - men da sammen med skolens elever.

Kontaktkatalog

Med bekræftelsen på tilmeldelsen udsendes ca. 1. august en kontaktside, som senest 1. september indsendes til *Elsebeth Ib, Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle*, hvis man vil optages i kontaktkataloget. Hvert år opdateres dette, men hvert 5. år slettes alt, og kataloget genopbygges fra grunden (således 1999 ff). Kun indsendere af udfyldte kontaktsider optages i kataloget (ældre kataloger ligger fortsat i Spørgecentralen).

Deltagerlister

Foreløbige lister udsendes ca. 1. august, og på kurset udleveres den endelige liste.

Indkvartering

Denne sker på dobbeltværelse, med mindre der specielt udtrykkes ønske om enkeltværelse; der opkræves ekstra betaling for disse. Der er toilet på de fleste værelser og på gangene.

Priser

Disse fremgår af vedføjede tilmeldingsblanket; her fremgår det også, at deltagere, der ikke er medlemmer af en af SSFs foreninger, skal betale et ekstrapgebyr på 250 kr.

Interesserede, som kun ønsker at overvære foredragene og derfor ikke bor på skolen, kan bestille de ønskede måltider ved afkrydsning på tilmeldingsblanketten. Disse betalinger erlægges forud ved tilmelding og betragtes som bindende.

Tilmelding og betaling

Tilmelding kan ske hele året, dog senest 25. august. Ved tidlige tilmeldinger betales deltagergebyret senest 15. juli. Ellers indbetales deltagergebyret ved tilmeldingen.

Betaling kan ske pr. check eller på girokonto 16 86 34 08 ved den praktiske kursusleder Ulla Nørskov, Gl. Dalsgårdvej 4, 8620 Kjellerup.

Deltagerne optages i den rækkefølge, indbetalingerne indløber.

Ved overtegning bliver indbetalt gebyr tilbagebetalt fuldt ud, mens der ved afmelding forbeholdes ret til at tilbageholde 250 kr. Afmelding efter 1. september accepteres ikke. Hvis en anden træder i stedet, kan en del af betalingen dog tilbagebetales.

Eventuelle ønsker om *diætkost/diabetikerkost* bedes venligst meddelt ved tilmeldingen.

Højskolens adresse er: Nørgaards Højskole, Vestre Ringvej 9, 8850 Bjerringbro ☎ 86 68 23 00, men forespørgsler vedr. kurset bedes rettet til **kursusudvalget**:

- Ulla Nørskov, praktisk kursusleder og kasserer, Gl. Dalsgårdvej 4, 8620 Kjellerup ☎ 86 82 07 14 /20 82 07 14. E: bent.ulla@vip.cybercity.dk
- Jesper Ratjen, faglig kursusleder, Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63. E: RJ@kolding-gym.dk
- Elsebeth Ib, kontaktkatalog og bestyrelsens kursus-kontakt, Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 23 20 31 11. E: eib@vejlehs.dk / kajib@mail.tele.dk

Tilmelding til SSF's weekendkursus den 11.-13. oktober 2002 på

Nørgaards højskole

Dobbeltværelse inkl. fuld pension	kr. 1.350,-	
Enkeltværelse inkl. fuld pension	kr. 1.600,-	
Fuld pension uden overnatning	kr. 1.125,-	
Deltager kun i foredrag (+ evt. løse måltider)	kr. 500,-	
Ønsker måltider iflg. afkrydsning: frokost kr. 100 - aften kr. 130 – morgenmad kr. 40 - kaffe kr. 40		
Ekstragebyr for ikke medlemmer	kr. 250,-	

(Kursusgebyr kr. 500,- er indregnet i priserne.)

Hele beløbet indbetales på giro 16 86 38 04 senest 15.07 eller ved senere tilmelding. – Checks modtages ikke. Tilmelding senest 1. september.

Navn (som det ønskes på navneskilt)

Adresse

Postnr. By

Telefonnr. Jeg ønsker diætkost/diabetikerkost

Medlem af forening tilknyttet SSF Ønsker kørsel

Ekstra måltider:

Dag	Morgenmad	Kaffe	Frokost	Kaffe	Aftensmad	Kaffe
Fredag	-----	-----	-----			
Lørdag						
Søndag					-----	-----

Der vil blive arrangeret buskørsel fra Langå St. til skolen. Det vil koste kr. 50,- tur/retur. Bussen vil afgå fra Langå kl. 14.40 i tilslutning til tog fra København. Toget nordfra er inde kl. 14.28. Bussen skal bestilles ved tilmeldingen. Bussen kører fra skolen søndag kl. 16.00.

strup. Kaffe, øl og vand kan købes ved møderne. Tilmelding til ekskursioner, arkivbesøg, ture, o. lign. sker ved telefonisk henvendelse til formanden ved programmets udsendelse.

Kontingent

125 kr. pr. år - par 200 kr. Betales pr. giro til kassereren i januar. Gæster 25 kr. pr. gang.

Bestyrelse

- Britta S. Mortensen, fmd., Diesen Allé 25, 2791 Dragør ☎ 32 94 17 12.
E: staugaard-mortensen@get2net.dk

- Bitten Westergaard, nstfmd., Fortgård Allé 12, 2770 Kastrup ☎ 32 50 64 67.
- Anders Gadegaard, kass., Holdkærs Ager 183, 1 tv., 2770 Kastrup ☎ 32 51 10 87.
- Niels Gjermandsen, sekr., Sirgræsvej 130, 2770 Kastrup ☎ 32 52 34 03. E: nlg@tdcadsl.dk
- Karl-Gunner Petersen, Jægervej 23, 2791 Dragør ☎ 32 53 14 30.
E: karl-gunner@image.dk.

Hjemmeside

home20.inet.tele.dk – Obs: ny adresse!

Ry Slægtshistorisk Forening

Onsdag 11. september

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Medbring dit eget materiale, så hjælper vi hinanden med evt. problemer. Derefter træning i gotisk skriftlæsning.

Onsdag 25. september kl. 19

Computeren i slægtsforskning.

Introduktion i brug af internettets muligheder og mulighed for selv at prøve. Vi ser også på de forskellige muligheder og problemer ved brug af computeren i slægtsforskning.

Torsdag 10. oktober kl. 19

Besøg på det nye egnsarkiv i Galten på Galten Bibliotek. Vi arrangerer fælles transport.

Onsdag 6. november

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Medbring dit eget indsamlede materiale, så hjælper vi hinanden med evt. problemer. Derefter træning i gotisk skriftlæsning.

Onsdag 4. december

Juleafslutning. Start på skolen, fortsættelse på Lindevej 3.

Tid og sted

Hvis intet andet er nævnt kl. 19.30 i foreningscentralen på Låsby Skole.

Bestyrelse

- Knud Aagaard, fmd., Kirkevej 73, 8670 Låsby ☎ 86 95 15 86. E: post@knudaagaard.dk
- Svend Ingerslev Olesen, nstfmd., Lindevej 3, 8670 Låsby ☎ 86 95 11 22.
- Inga Kallesøe, kass., Jagtvej 65a, 8450 Hammel ☎ 87 62 01 12. E: kallesoe@post4.tele.dk
- Kaj Ahlburg, sekr., Kildebakken 36, 8680 Ry ☎ 86 89 14 63. E: kahlburg@post5.tele.dk
- Inger Olsen, Skovagervej 3, 8680 Ry ☎ 86 89 32 52.

Hjemmeside

home3.inet.tele.dk/kaagaard/

Mandag 2. september

Hans Chr. Bjerg, Rigsarkivar: Geworbene.

Mandag 9. september

Gotisk skrift v/ Gunnar.

Mandag 16. september

Tema v/ Gyrithe: Landsbyskolelæreren.

Mandag 23. september

Hygge/bytte.

Mandag 7. oktober

Tema v/ Hanne Koudal: Huguenotterne.

Mandag 14. oktober

Gotisk læsning v/ Birgit.

Mandag 21. oktober

Tema v/ Ingrid: Præsten på landet i det 18. århundrede.

Mandag 28. oktober

Hygge/bytte.

Mandag 4. november

Knud Prange: Fæstebonden og godsarkiverne.

Mandag 11. november

Gotisk læsning v/ Lise.

Mandag 18. november

Tema v/ Helmuth: Forsvundne soldater i de slesviske krige.

Mandag 25. november

Hygge/bytte.

Mandag 2. december

Chris G. Oxholm: De nye tiltag i BK6.

Mandag 9. december

Gotisk læsning v/ Lisbeth.

Mandag 16. december

Juleafslutning.

Juletraditioner i 1800-tallet v/ bestyrelsen.
Ægtefæller/samboende er velkomne.

Herefter juleferie til mandag 6. januar 2003.

Tid og sted

Alle møderne afholdes i Hyggeklubben, Gersagerparken 22-24, Greve kl. 19–21.

Kontingent

150 kr. - samboende 200 kr. - gæster 20 kr.

Bestyrelse

- Jørgen Seide Petersen, fmd., Gersagerparken 121, 1.tv., 2670 Greve ☎ 40 58 54 86.
E: seide@post3.tele.dk
- Arne Jensen ☎ 43 60 06 25.
- Ingrid Bonde Nielsen ☎ 43 90 80 60.
- Ib Førsterling ☎ 43 90 24 46.
- Lisbet Larsen ☎ 46 15 05 71.

Lørdag 5. oktober i Mejerigade 9
10-års jubilæum.

Åbent hus kl. 10–15. Program annonceres senere. Se tillige udstillingen i anledning af jubilæet på Brønderslev Bibliotek 15.9.–15.10.

Lørdag 26. oktober kl. 7.15

Tur til landsarkivet i Viborg.

Tilmelding til Grethe Jensen senest 4.10. Meddel ved tilmeldingen, om du er "selvkører" eller "medkører". Vi kører fra Mejerigade kl. 7.15–hjemkomst ca. kl.18.

Onsdag 6. november i Menighedshuset, Bredgade, Brønderslev (FU)

Søren Toft Hansen, historiker, Aalborg: Brugen af aviser i lokal- og slægtshistorien.

Lokalaviserne indeholder en meget stor mængde stof af lokal- og slægtshistorisk interesse. STH giver en indføring i de kildekritiske overvejelser, man må gøre sig ved brugen af aviserne, ligesom der vil blive givet en introduktion til de hjælpemidler, man kan benytte.

Kaffe kan købes.

Mandag 25. november i Menighedshuset, Bredgade, Brønderslev

Julemøde.

Henrik Bredmose Sørensen: Mormonudvandringen fra Vendsyssel.

Vendsyssel menes at være det område i hele verden, hvor flest mennesker i 1800-tallet blev vundet af mormonlære, set i forhold til befolkningstallet. Hvad var baggrunden for den store mormonvækkelse? Og hvordan gik det dem, der rejste til Utah.

Kaffe kan købes.

Tid

Hvor intet er anført – kl. 19.30.

Åbningstider

Hver onsdag eftermiddag: Åbent hus kl. 13–17. Hver torsdag aften: Åbent hus kl. 19–22. Lukket hele juli og hele december.

Gotisk læsning – studiekreds for medlemmer – start onsdag 18.9. kl. 9.30–11.30 i Mejerigade 9. Derefter hver onsdag.

Kontingent

75 kr., par 100 kr.

Bestyrelse

- Grethe Jensen, fmd., Vesterholtvej 35, Kraghede, 9382 Tylstrup ☎ 98 26 15 39. E: grethe@Obcon.dk
- Arne Leismann, nstfmd., Sølvgade 44, Hallund, 9700 Brønderslev ☎ 98 83 58 60. E: leismann@image.dk
- Annalise Sørensen, kass., Hvilshøj Mark 125, Ø. Brønderslev, 9700 Brønderslev ☎ 98 81 14 49. E: annalise.s@get2net.dk
- Gunnar Wiant Pedersen, sekr., Hammelmosevej 22, 9382 Tylstrup ☎ 98 26 17 45. E: gunnar.pedersen@mail.tele.dk
- Poul Birkholt, Peder Møllers Plads 4, 2/5, 9700 Brønderslev ☎ 98 82 55 03. E: Birkholt@get2net.dk

Hjemmeside

www.slægtshistoriskforeningforbroenderslev
egnen.dk

Hvidovre Slægtsforskere.

forening af slægtsforskere
oprettet den 1. august 1993.

Tirsdag 10. september kl. 14

"Kom godt i gang møde" + nyheder på internet. Husk 100 kr. til kontingent.

Tirsdag 17. september kl. 14

Opdatering af BK6DK og foredrag af Chris Gade Oxholm.

Tirsdag 24. september kl. 9

Tur på Vestvolden med Dan som guide. Husk madpakke!

Tirsdag 1. oktober kl. 14

Nyheder om vores slægtsbog.

Tirsdag 8. oktober kl. 14

Find ud af, hvilke oplysninger du mangler - der er hjælp på vej!

Tirsdag 15. oktober kl. 9

Besøg på Rigsarkivet - ikke rundvisning!

Tirsdag 22. oktober kl. 12

Besøg på Navneinstituttet. Vi spiser brunch først.

Tirsdag 29. oktober kl. 9

Besøg på landsarkivet - ikke rundvisning!

Tirsdag 5. november kl. 13

Besøg på Dansk Folkemindesamling.

Tirsdag 12. november kl. 14

Besøg på Kort- og Matrikelstyrelsen.

Tirsdag 19. november kl. 14

Hjælper oplysningerne? Har de hjulpet?

Tirsdag 26. november kl. 14

Internettet har nyheder.

Tirsdag 3. december kl. 14

Tilbud om 10 års jubilæumssæson 2003.

Tirsdag 10. december kl. 14

Juleafslutning. Vi ses igen tirsdag 14.1. kl. 14.

Tid og sted

Hvidovre Rytterskole, Hvidovre Kirkeplads 1, Hvidovre. Alle mandage er der computerundervisning i diverse programmer fra kl. 13 til 16 max. 1 time efter indskrivning i kalenderbog. Kom om mandagen og få brændt dit familiealbum på CD-rom. Du kan også lave flotte visitkort med dit eget billede. Obs! Salg af *Hvidovre kirkebog 1747-1777 og 1778-1799*. Bøgerne er transskriberet og sendes mod forudbetaling 50 kr. pr. stk. + forsendelse 30 kr.

Kontingent

100 kr. pr. sæson (200 kr. om året). Der er 100 kr. i indskud for nye medlemmer.

Bestyrelse

- Dan Olsen, fmd., Spurvehøjvej 17, st.tv., 2650 Hvidovre ☎ 36 48 86 42 - fax. 36 49 31 81. E: davao@tdcadsl.dk eller hvidovrerytterskole@mail.tele.dk
- Grethe Sperling, kass.
- Ivar Poulsen, næstfmd.
- Jens-Chr. Nielsen, rev.

Hjemmeside

www.hvidovregenealogi.subnet.dk/

**Slægts- og Lokalhistorisk
Forening for Østdjursland**

Mandage/tirsdage 27. august – 24. september – 21. oktober – 26. november
Klubaften på Grenaa Egnarkiv kl. 19 - bemærk venligst sted!

Tirsdag 2. oktober (FU)

Agnete Birger Madsen, historiker, Århus: Kvindfolk og fattigfolk på landet ca. 1850.

Dette foredrag handler om to af ABMs formødre, Kirsten Andersdatter og dennes datter Andresine. Her går i dybden i et miljø, der var de forladte koners og ugifte mødres i fordums dage: Spinde-, sy- og vævekonerne på landet. Det er et spændende miljø, som historikerne ikke kender meget til. Men Kirsten har skrevet til amtmanden i flere omgange, og i disse breve kan vi udlede en masse om hendes og ligesindes levevilkår. Det sidste brev var en bønfoldelse om at måtte slippe for en straf på 14 dages vand og brød. Hun var blevet grebet i hor. Datteren var i en årrække tjenestepige på de store hovedgårde i nærheden. For hver ny hovedgård også et nyt barn. I alt fem uægte børn blev det til. Man kan læse mere om ABM's forskning og foredrag på www.uaegte.dk

Torsdage 31. oktober - 7. november - 14. november (FU) på Grenaa Bibliotek kl. 19 Børge Kjær, arkivar, Grenaa: En foredragsrække om Grenaa Dampværeri.

Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østdjursland, Grenaa Egnarkiv og Grenaa Bibliotek samarbejder om at gøre status over Grenaa Dampværeris historie. Det sker på den dystre baggrund, at virksomheden er under afvikling, og den når næppe i levende live sin 110 års fødselsdag 24. juni 2003. BK fortæller om virksomheden fra dens grundlæggelse og frem til i dag. Desuden vil foredraget bygge på det bevarede materiale. Men arkivet er interesseret i høre fra personer, som har papirer eller andet fra arbejdspladsen. Pris for deltagelse: 20 kr. pr. foredrag eller 50 kr. for tre. Ingen forhåndstilmelding.

Tirsdag 5. november (FU)

Jens Skriver, lic.phil., Århus: Hoveriet i praksis.

Hvad var hoveri? Hvordan fungerede det i praksis? Hvad betød det for de bønder og husmænd, der udførte det? Og for godsjerne? Hvordan gik det for sig, da vore egne aner ydede hoveri? Emnet vil blive belyst ved

hjælp af retssager og eksempler på, hvordan vi kan gense vore egne aner i hovedkilderne

Lørdag 7. december

Juleturen er endnu ikke arrangeret.

Tid og sted

Hvor andet ikke er anført - kl. 19 i center "Posthaven", Posthaven 48, Grenaa.

Kontingent

100 kr. - par 160 kr.

Kursusvirksomhed

➤ *Om at skrive landsbyhistorie (FU)* *Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østdjursland*, Liberalt Oplysningsforbund og Grenaa Egnarkiv samarbejder om et projekt, der påbegyndes i efteråret 2002 med otte kursusaftener på Grenaa Egnarkiv/Grenaa Bibliotek med arkivar Børge Kjær som underviser. En del af det lokale arkivs "stamgæster" har systematisk indsamlet materiale om en del af Østdjurslands landsbyer, og andre har beskæftiget sig med delemler inden for en landsbys samlede historie. På kurset er der også plads til nybegyndere, der vil prøve kræfter med dette at udforske og skrive historie. Kurset tilrettelægges således, at disse forskellige grupper tilgodeses. Vi forestiller os, at arbejdet deles op i to studie- og skrivegrupper. Én for deltagere, der i forvejen har indsamlet meget materiale om en landsby, og én for deltagere, som har - eller gerne vil - beskæftige sig med et delemler inden for en landsbys samlede historie. Alle interesserede kan møde op til to indledende foredragsaftener - nemlig 10.9. og 17.9. Derefter hold I: 8.10., 22.10. og 12.11. og hold II: 15.10., 29.10. og 19.11. Projektet skulle gerne resultere i, at der efterhånden bliver udgivet bøger om de enkelte landsbyers historie på Østdjursland. Dette når vi naturligvis ikke i løbet af otte planlagte kursusaftener i efteråret 2002, som altså skal opfattes som en begyndelse på et længere forløb. Kurset er åben for alle in-

teresserede, og det vil være gratis at del- tage.

➤ *Slægtsforskning v/* assistent Bent Kjeldsen og arkivar Børge Kjær. Under FU, 6 onsdage med start 11.9. på Grenaa Egnarkiv kl. 19. Kurset tilrettelægges for begyndere og kun lidt øvede. De vigtigste kilder til at finde oplysninger om vore aner vil blive gennemgået (kirkebøger, folketællinger og skifter) og brugen af slægtsforskningsprogrammet Brothers Keeper vil blive demonstreret. I kursset indgår også søgning i forskellige databaser, som er tilgængelige på internet. Desuden når vi at snuse lidt til mere specielle kilder med henblik på at finde personoplysninger, og der vil blive givet anvisninger på, hvorledes man kan forske videre på egen hånd. Kursusgebyr 250 kr..

➤ *Slægtsforskning og edb v/* Bent Kjeldsen under FU 9.11. på Grenaa Handelsskole kl. 10-15. Kurset er baseret på, at deltagerne har en edb-maskine til rådighed. Man kan arbejde under vejledning, men også på egen hånd. Om formiddagen gen-

nemgås slægtsforskningsprogrammet Brothers Keeper, og om eftermiddagen er emnet: *Brug af internettet til at søge slægtsoplysninger*. Kursusgebyr 75 kr.

For begge kurser er der tilmelding til Grenaa Egnarkiv ☎ 86 32 65 77.

Bestyrelse

- Ib Asmussen, fmd., Krokusvej 10, 8500 Grenaa ☎ 86 32 31 71. E: ibasussen@mail.tele.dk
- Leif Ryttertoft, nstfmd., Fuglevænget 60, st. tv., 8500 Grenaa ☎ 86 30 08 78. E: ryttertoft@tdcads1.dk
- Inga Witt, kass., Storegade 42 st. tv., 8500 Grenaa ☎ 86 32 77 39.
- Vinnie Press Hansen, sekr., Rosenbakken 5, 8500 Grenaa ☎ 86 32 14 32.
- Bent Klim Johansen, Østergade 35 B, 1.tv., 8500 Grenaa ☎ 86 30 93 87.

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/grenaa/slægts_og_lokal.htm

Torsdag 26. september

Jytte Frijs, borgmester, Højreby Kommune: Halsted Kloster gennem tiderne.

En spændende aften – kom og vær med.

Torsdag 10. oktober

Erik Kann, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik: Uægte børn – udlagt barnefader – hvad så?

Ud fra konkrete eksempler byder EK på en gennemgang af de vigtigste kilder, der kan

anvendes ved eftersøgning og identifikation af fædre til børn født uden for ægteskab.

Tirsdag 5. november - Obs: ændret ugedag!
Besøg på Det gamle trykkeri.

Vi besøger det arbejdende museum "Det gamle trykkeri" i Jernbanegade 8, Nakskov. Trykkeriets formand, Jørgen Sørensen, fortæller og viser rundt. Derefter kaffe i lokalhistorisk arkiv.

Torsdag 7. december

Julehygge.

Hyggeligt samvær med gløgg, æbleskiver, lotteri m.m.

Tid og sted

Foredrag og møder holdes, hvis ikke andet er anført, kl. 19 i Nakskov Lokalhistoriske Arkivs nye lokale (avissalen), Jernbanegade 8, Nakskov. HUSK: Kop eller krus, da der kan købes kaffe/the ad libitum for 5 kr.

Kontingent

75 kr. pr. person - 125 kr. pr. par årligt.

Bestyrelse

- Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov ☎ 54 92 09 61.
- Michell Nellemann, nstfmd./sekr., Winchells-gade 33, 4900 Nakskov ☎ 54 92 70 32.

- Gunner Larsen, kass., Hardenbergvej 17, 4900 Nakskov ☎ 54 92 37 84.
- Erling J. Hansen, Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov ☎ 54 92 20 11.
- Margrethe Nellemann, Østergade 8, 4900 Nakskov ☎ 54 92 83 29.

Nordsjællands Slægtshistoriske Forening

Mandag 16. september (FU)

Tommy P. Christensen, lektor, cand.mag., arkivleder ved Herlev Kommunes Lokalarkiv. Avisen – en kilde for slægtsforskere?

Siden 1600-årene er der udsendt aviser i Danmark, og deres anvendelsesmuligheder for slægtsforskningen er emnet for dette foredrag, hvor der fokuseres på de stofområder, der kan være af interesse for slægtsforskere, samt de metodiske problemer ved at anvende avisen som kilde. Endelig gennemgås de almindeligste hjælpemidler ved opsporing af gamle aviser samt placeringen af landets største avissamlinger.

Mandag 21. oktober

Min egen slægtsforskning.

Medlemmernes egen aften, hvor vi selv skal medvirke og dels vise, hvordan vi har ordnet vores data, billedmateriale og andre spændende ting, dels stille spørgsmål og få gensidig hjælp med at komme videre.

Mandag 18. november (FU)

Gunner Lind, universitetslektor, dr.phil.: Krigsmænd og borgere i København - København som fæstnings- og garnisonsby. GL fortæller om København som fæstnings- og garnisonsby fra 1600-tallet, hvor soldater til tider har udgjort op mod ¼ af byens be-

folkning – hvilken betydning havde det for borgerne?

Mandag 2. december

Julearrangement.

Tid og sted

Kl. 19 på Allerød Bibliotek, Skovensvej 4, Allerød.

Kontingent

150 kr. for enlige - 225 kr. for par - gæster 30 kr. pr. møde.

Bestyrelse

- Ib Hvidberg Hansen, fmd., Vesterbrogade 84, 3250 Gilleleje ☎ 48 30 15 95. E: aalibh@mail.tele.dk
- Kirsten Wiberg, nstfmd., Lucernevej 11, Esbønderup, 3230 Gilleleje ☎ 48 39 09 22. E: wiberg@post6.tele.dk
- Bitten Mølgaard, kass., giro 004 8321, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted ☎ 48 71 50 46. E: viggio.bitten@mail.tele.dk
- Carl Bjerring Andersen, sekr., Ålholmparken 36, 3400 Hillerød ☎ 48 26 57 28. E: carlbjerring@email.dk
- Lilly Hansen, Græsted Stationsvej 90, 3230 Græsted ☎ 48 39 16 05. E: stationsvej@mail.tele.dk
- Birthe Nielsen 1.suppl., Mejsevang 6, 3450 Allerød ☎ 48 17 40 57.
- Lydia Brandi, 2.suppl., Mosekrogen 3, Bløvsstrød, 3450 Allerød ☎ 48 17 44 98. E: brandi@post.tele.dk

- Kaj Agerholm Christensen, bilagskontrol-
lant, Gl. Frederiksborgvej 39, 3400 Hille-
rød ☎ 48 26 66 47.
E: kaj.agerholm@get2net.dk

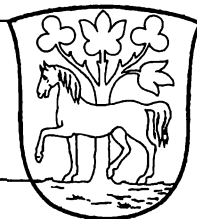
- Ansvarshavende for vort eget blad: Besty-
relsen. Layout/red/forsendelse: Viggo
Poulsen, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg,
3230 Græsted ☎ 48 71 57 00. E:
viggo.bitten@mail.tele.dk

HORSENSEGNENS

SLÆGTSHISTORISKE FORENING

Tirsdag 10. september i Kildebakkens fest-
sal kl. 19
Medlemsaften. Ole Bielefeldt vil præsentere
slægtsforskningsprogrammet Family Tree Ma-
ker.

Torsdag 26. september (FU) kl. 19 i Horsens
biblioteks foredragssal.
Knud Prange, tidl. leder af lokalhistorisk af-
deling, Københavns Universitet: Hvordan fø-
res en bondeslægt tilbage til 1400-tallet?

Hvordan kommer man længere, når der
ikke er flere kirkebøger og folketællinger?

Tirsdag 15. oktober i Kildebakkens festsal
kl. 19
Medlemsaften.

Torsdag 24. oktober (FU og DIS-Danmark)
kl. 19 i Horsens Uddannelsescenter
Anna Margrethe Krogh-Thomsen: Compu-
terteknisk billedbehandling.

Praktisk demonstration af, hvordan afble-
gede og beskadigede fotos kan reddes og
blive som "nye" til brug i slægtsbogen.

Tirsdag 12. november på Byarkivet kl. 19
Medlemsaften. Bodil Møller Knudsen viser
rundt.

Torsdag 28. november (FU) kl. 19 i Horsens
biblioteks foredragssal
Tove Glud Rasmussen: Etik i slægtsforsk-
ning.

Oplæg til debat. Etik er blevet moderne og

er nu også aktuelt i slægtsforskning. Der gi-
ves eksempler, hvor hun mener, at slægtsfor-
skere kan overtræde etikens usynlige
grænse.

Tirsdag 10. december i Kildebakkens festsal
kl. 19
Medlemsaften.

Kursusvirksomhed

➤ Hanne Bjørn: *Studiekreds i slægtsforskning*
på Bankagerskolen. Mandag kl. 19.30-
21.30 i lige uger – start 2.9.

➤ Hanne Bjørn: *Studiekreds i slægtsforskning*
på Bankagerskolen. Onsdag kl. 19.30-
21.30 i ulige uger – start 11.9.

For begge studiekredse gælder, at vi hjælper
hinanden med slægtsforskning og gotisk
skriftlæsning, og at det er gratis at deltage.
Tilmelding på ☎ 75 64 78 17.

➤ Hanne Bjørn: *Slægtsforskning trin 1* - He-
densted. Hvordan kommer vi i gang?
Grundbegreber og slægtstavler, statens ar-
kiver, lokalarkiver, nyttig litteratur, Edb-
programmer i slægtsforskning og brug af
internet. Undervisning kl. 19-21.45 - start
mandag 23.9. Tilmelding Hedensted-Løs-
ning Aftenskole ☎ 75 89 23 57. E:
aftenskolen@hl-aftenskole.dk.

➤ Hanne Bjørn: *Slægtsforskning trin 2* -
Brædstrup. Der følges op på det gennem-
gåede på trin 1, og vi gennemgår de arki-
valier, der kan fortælle noget om vores
forfædre. Edb-programmer til slægts-
forskning uddybes, og internet gennemses

ges for materiale. Undervisning kl. 19.45-21.45 - start torsdag 19.9. Tilmelding FOF-Rosing Ræderske Aftenskole ☎ 76 25 89 88.

- Hanne Bjørn: *Slægtsforskning trin 1* - Horsens, weekendkursus 28.-29.9. kl. 10-16.30. Hvordan kommer vi i gang? Grundbegreber og slægtstavler, statens arkiver, lokalarkiver, nyttig litteratur, Edb-programmer i slægtsforskning og brug af internet. Tilmelding FOF-Rosing Ræderske Aftenskole ☎ 76 25 89 88.
- Bente Klercke: *Slægthistorie-trin 1*. Hvordan finder jeg mine rødder? For alle, der ønsker at finde sin slægt og dens historie. Gennemgang af anetavle, kirkebøger, folketællinger m.m. og læseøvelser i gotisk. Desuden ses på mulighederne på internettet i slægtsforskning. Der må påregnes udgifter til materialer og eventuel tur til Viborg. Undervisning kl. 13-15.45 - start onsdag 23.9. Tilmelding FOF-Rosing Ræderske Aftenskole ☎ 76 25 89 88.

- Bente Klercke: *Gotisk Håndskrift*. Undervisning kl. 10-11.50 - start onsdag 23.9. Tilmelding FOF-Rosing Ræderske Aftenskole ☎ 76 25 89 88.

Bestyrelse

- Knud Friis, fmd., Skolevej 11, Lund, 8700 Horsens ☎ 75 65 41 79. E: elknud@adr.dk
- Leif B. Hansen, kass., Askevej 31, 8700 Horsens ☎ 75 62 01 47. E: Leifbhansen@mail1.stofanet.dk
- Hanne Westergaard, sekr., Vibevej 24, 8700 Horsens ☎ 75 64 10 86.
- Hanne Bjørn, kurser og foredrag, Bregnevej 6, Torsted, 8700 Horsens ☎ 75 64 78 17. E: hannebj@email.dk
- Johannes Wagner, Tømrervej 20, Brund, 8700 Horsens ☎ 75 68 23 20.

Hjemmeside

www.netby.dk/Nord/Bregnevej/horsens

Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Løgstør og Omegn

Torsdag 29. august kl. 19

Kirketur til Løgsted og Løgstør Kirke v/ sognepræst Karsten Jervad. Fælleskørsel arrangeres, vi mødes på HP's Plads, tilmelding til JN.

Torsdag 19. september kl. 19

Tur til Vitskøl Kloster. Rundvisning v/ Peder Engelbrechtsen. Svend Axelsen vil fortælle om Klostertiden. Fælleskørsel arrangeres, vi mødes på HP's Plads, tilmelding til JN.

Lørdag 12. oktober kl. 8

Tur til landsarkivet i Viborg. Fælleskørsel arrangeres, vi mødes på HP's Plads, tilmelding til JN.

Lørdag 26. oktober kl. 10-ca. kl. 12

Interesserede i *Slægtsforskning* og *Gotisk skriftlæsning* mødes i Sund By i Løgstør.

Torsdag 21. november kl. 19 på Løgstør Bibliotek
N.H. Lindhard: Inflation i navne og titler i Løgstør og Omegn.

Åbent hus

Lokalhistorisk Arkiv, Torvegade 6, Løgstør, den sidste torsdag i hver måned kl. 15-19. Medlemmer af bestyrelsen vil være tilstede. Kl. 15-17 mulighed for at få scannet billeder for et mindre beløb pr. billede.

Alle er velkomne til alle arrangementer.

Kursusvirksomhed

Foreningen påtænker at lave et grundkursus i *Slægtsforskning* og vil gerne have en tilkendegivelse fra medlemmerne om, hvor mange der ønsker at deltage i et sådant. Kontakt John Nielsen.

Kontingent

Enkeltmedlemsskab 100 kr. – husstandsmedlemsskab 150 kr.

Bestyrelse

- John Nielsen, fmd., Øster Allé 20, 9670 Løgstør ☎ 98 67 12 34. E: john@privatpost.dk
- Else Hedelund Nielsen, nstfmd., Havnevej 52, 9670 Løgstør ☎ 98 67 13 69. E: elfon@mail1.stofanet.dk
- Verner Bruhn, kass., Aggersborgvej 42, Aggersund, 9670 Løgstør ☎ 98 22 11 36.
- Valdue Jensen, sekr., Thorupvej 84, Aggersund, 9670 Løgstør ☎ 98 22 13 17.

- Carsten Holm Nielsen, Vestervang Allé 57, 9670 Løgstør ☎ 98 67 12 50.
- Bent Grundtvig Sørensen, suppl., Øster Allé 9, 9670 Løgstør ☎ 98 67 16 18.

Programudvalg

Else Hedelund Nielsen og Bent Grundtvig Sørensen samt Anna Esbech, Fischershøve 16, 9670 Løgstør ☎ 98 67 34 04, Bodil Klitgaard, Haugaardsvej 46, 9670 Løgstør, ☎ 98 68 13 91 og Hans Peter Erichsen, Vandstedvej 51, 9670 Løgstør ☎ 98 67 69 59.

Slægtshistorisk
Forening for Thy

Onsdag 11. september

Poul E. Leth: Den salige mands klæder...

Onsdag 9. oktober (FU)

Svend-Erik Christiansen, cand.phil., Brand: Folketællingerne 1769-1921 som slægtshistorisk kilde.

En præsentation af indholdet i folketællingerne, og hvordan vi som slægtsforskere kan bruge dem. Oplysningernes troværdighed vil også blive behandlet ligesom de nyeste søgemuligheder via CD og internet.

Onsdag 13. november

Jens Eg: Om matrikler mv.

Onsdag 4. december

Kaj M. Degn: Grundregler i slægtsforskning - fra bunden.

Tid og sted

Alle møder er kl. 19.30 i Plantagehuset, Thisted.

Kontingent

160 kr. for enkeltmedlemskab - 200 kr. for par - incl. HVEM FORSKER HVAD. Ved indmeldelse efter 1.7. er det 80 kr. mindre og excl. HFH og SLÆGTEN.

Bestyrelse

- Poul E. Leth, fmd., Håndværker Torv 5 II nr. 6, 7700 Thisted ☎ 97 91 13 98. E: eleth@post11.tele.dk
- Ole Bak-Jensen, kass., Skovly 1, Vang, 7700 Thisted ☎ 97 97 40 02.
- Kaj M. Degn, sekr., Sennelsvej 105, 7700 Thisted ☎ 97 98 52 14. E: kaj.degn@mail.dk
- Jens Eg, kontaktperson til HFH og SLÆGTEN, Enghavevej 17, 7700 Thisted. E: jenseg@worldonline.dk
- Frida Østergaard, Buen 16, Stagstrup, 7752 Snedsted ☎ 97 93 14 43. E: frida.buen@privat.dk
- Hilda Christiansen, suppl., Hvidhøjvej 1, 7700 Thisted.
- Signe Nymann Kristensen, rev., Digevænget 2, Sjørring, 7700 Thisted.

Onsdag 4. september kl. 14-17
Slægtsforskning.

Onsdage 11. september kl. 19-22
Slægtsforskning.

Onsdag 18. september kl. 14-17
Slægtsforskning.

Onsdag 25. september kl. 19-22
Slægtsforskning.

Onsdage 2. oktober kl. 14-17
Slægtsforskning.

Onsdage 9. oktober kl. 19-22
Slægtsforskning.

Onsdage 16. oktober kl. 14-17
Slægtsforskning.

Onsdag 23. oktober kl. 19-22
Slægtsforskning.

Onsdag 30. oktober kl. 14-17
Slægtsforskning.

Onsdag 6. november kl. 19-22
Slægtsforskning.

Onsdag 13. november kl. 14-17
Slægtsforskning.

Onsdag 20. november kl. 19-22
Slægtsforskning.

Onsdag 27. november kl. 14-17
Slægtsforskning.

Lørdag 30. november kl. 10
Præsentation af *Årbog 2002* og julehygge.

Tid og sted

Lige uger = kl. 14-17. Ulige uger = kl. 19-22. Altid Tingvej 5, Tranebjerg. Ændringer og tilføjelser pr. brev/mail.

Kontingent

125 kr. pr. husstand.

Bestyrelse

- Karl Erik Kornmaaler Mikkelsen, fmd., Blåmejsvej 18, 8210 Århus V. ☎ 86 10 45 71. E: karl-erik@mail1.stofanet.dk
- Lars Bo Hansen, nstfmd., Smedegade 15, 8305 Samsø ☎ 86 59 33 33. E: lars_bo@mail.tele.dk
- Inge Lise Vohnsen Sørensen, kass., Brundby Hovedgade 6, 8305 Samsø ☎ 86 59 10 95. E: ingelisevohn@post.tele.dk
- Liss Matthiesen, sekr., Bøgehøjsvej 9, 8305 Samsø ☎ 86 59 06 16.
- Knud Schou Poulsen, Besservej 8, 8305 Samsø ☎ 86 59 07 51.

Hjemmeside

www.genealogy-samsøe.dk

Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

Lørdag 31. august

Udflugt til Bindeballe Købmandsgård i samarbejde med *Trekantområdets Slægtshistoriske Forening*. Nærmere udsendes senere.

Tirsdag 3. september

Jens B. Skriver, lic.phil., Århus: Hoveriet og hvad det betød for vore forfædre.

Tirsdag 1. oktober

Medlemsmøde. Vi forbereder os til turen til landsarkivet i Viborg.

Tirsdag 8. oktober

Aftentur til landsarkivet i Viborg. Pris 75 kr. plus kørsel.

Tirsdag 5. november

Medlemsmøde. Slægtsprogrammer på computer.

Tirsdag 3. december

Julemøde. Frank Trautvetter fortæller.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt kl. 19 på Vejle Byhistoriske Arkiv, Enghavevej 2, kl. 19.

Kontingent

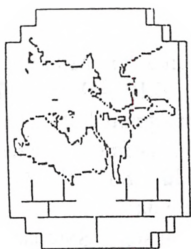
100 kr. pr. år, par 150 kr.

Bestyrelse

- Elsebeth Ib, fmd., Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 75 72 02 09 el. 23 20 31 11. E: eib@vejlehs.dk el. kajib@mail.tele.dk
- Kai Jensen, kass., Apollovej 6, 7100 Vejle ☎ 75 82 87 31.
- Bente Jungdal, sekr., Grydevangen 10, 7120 Vejle Øst ☎ 75 81 69 18. E: bente@jungdal.dk
- Hans Jørgen Hjort, Stampesvej 51, 7100 Vejle ☎ 75 84 00 40. E: gohhjort@post.tele.dk
- Asbjørn Hellum, Vejle Byhistoriske Arkiv/Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle ☎ 75 83 41 10. E: ash@vejle.dk

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/vejle/vsf

Slægthistorisk Forening for Storstrøms Amt

Lørdag 21. september (FU) - Obs: kl. 13!

Hans H. Worsøe, fhv. landsarkivar: Børn født uden for ægteskab.

I de fleste anetavler vil der på et eller andet tidspunkt dukke aner op, der er født uden for ægteskab. Tidligere stoppede mange op, men i dag er indstillingen heldigvis en anden, og mange synes ligefrem, at de giver ekstra kolorit. Selvom det ikke altid lykkes at finde frem til faderen til barnet, er der dog mange kilder at øse af. HHW har beskæftiget sig med emnet gennem flere år og fortæller om det ændrede syn på enlige mødre og deres børn og om sine erfaringer, især i de gamle amtsarkiver fra tiden før 1900.

Tirsdag 31. oktober

Bent Jensen, medarbejder i "Støvmidegruppen" på Saksøbing Lokalhistoriske Arkiv: Hvordan kommer man videre i sin slægtsforskning?

Vi vil lytte/bytte viden. Har du spørgsmål?

Tirsdag 28. november

Heidi Phiffer: Jul på Lolland-Falster.

Efter foredraget holder vi juleafslutning.

Tid og sted

Foredragene afholdes, hvis ikke andet er nævnt, kl. 19.30 på Det gamle Bibliotek, Rosenvænget 17, Nykøbing F. Ret til ændringer forbeholdes. Foredragsaftnerne er åbne for alle. Medbring drikkevarer til pausen.

Kontingent

125 kr. for enkeltpersoner - 170 kr. for ægtepar - 65 kr. for biblioteker/arkiver 25 kr. for gæster ved foredrag.

Bestyrelse

- Ina Antonsen, fmd., Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup ☎ 54 43 64 28.
- Susanne Poulsen, nstfmd., Thorsensvej 30, 4800 Nykøbing F. ☎ 54 85 98 85.

- Børge Antonsen, kass., Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup ☎ 54 43 64 28.
- Ove Jørn Mortensen, sekr., Græsvænget 12, 4760 Vordingborg ☎ 55 37 36 58.
- Jette Stoltenberg, red., Hallingparken 7, 6., 2660 Brøndby Strand ☎ 43 73 04 02.
- Erik Dyrborg, Gøgeurtevej 11, Marielyst, 4873 Væggerløse ☎ 54 13 64 01.
- Kirsten Esbensen, Ejegodvej 21, 1. th., 4800 Nykøbing F. ☎ 54 85 19 33.

Slægthistorisk Forening for Storkøbenhavn

indbyder alle til 10. *Slægtsforskerdag* lørdag 5. oktober kl. 8.45-17 i Valby Medborgerhus, Valgårdsvej 4, Valby. Temaet er

Herremænd, fæstere og andet godtfolk

4 foredrag om, hvordan herremændene, fæsterne og andre godtfolk levede og deres forhold til hinanden. Relevante kilder inddrages – hvor findes de, og hvordan kan de benyttes? Pris: 110 kr. + evt. frokost 60 kr. – begge dele betales på girokort, som tilsendes sammen med bekræftelse. Tilmelding senest 15.8. til A.M. Krogh-Thomsen, Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke eller på foreningens hjemmeside: www.genealogi-kbh.dk

På *Slægtsforskerdagen* serveres kaffe/the for-/eftermiddag. Medbragt mad kan spises. Drikkevarer kan købes.

Program

Kl. 8.45 Velkomst, indledning mv.
 Kl. 9.00 *Godsarkiver set med slægtsforskerøjne*. Birgit Løgstrup, dr.phil., starter slægtsforskerdagen om godser med en gennemgang af de dele af godsarkivernes kildegrupper, der indeholder slægts-historiske oplysninger. Hvad er et gods? Hvad er godsarkivalier? Hvor kan de bringe nye temaer ind i undersøgelsen? Hvordan kommer man ind i dem – hjælpemidler? Hvad gør man, når godsarkiverne svigter? En jysk fæstebonde under Clausholm i 18. århundrede vil blive gennemgået som eksempel. Emnet er ikke godshistorie, men hvad en slægtsforsker kan bruge godsarkiver til i sit arbejde med slægts-historien.
 Kl. 10.00 Spørgsmål – kaffe/te
 Kl. 11.00 *Bonden i 1700-tallets Danmark – skitser til et portræt*. Claus Bjørn, lektor, mag.art. ved Kbh's Universitet. Ludvig Holbergs *Jeppe på Bjerget* har afgørende præget billedet af 1700-tallets danske bonde.

Hans underkuethed og ynkelighed faldt også godt i tråd med den historieopfattelse, der betragtede 1700-tallet som bondens "lavpunkt" i dansk historie, hvorfra han frigjordes og frigjorde sig selv op gennem 1800-tallet. Her betragter vi bonden fra en anden synsvinkel, understreger hvor store variationer, der fandtes indenfor det danske samfund og indenfor også lokalsamfundene. Det er hensigten at tegne omridset af bondens opfattelse af sig selv og den verden, han levede i.

Kl. 12.00 Spørgsmål

Kl. 12.30 Frokost

Kl. 13.45 *Godsarkivernes mangfoldighed*. Christian Larsen, historiker, cand.mag. Godsarkiverne rummer udover jordebøger og fæstebreve meget andet materiale, som slægtsforskeren kan drage nytte af, når fædrenes liv på godset skal belyses: Syns- og taksationsforretninger, hoveri, udskiftning, overgang til selveje og regnskaber samt kort. Endelig gennemgås fæstegårdmand Peder Olsens liv og virke ud fra de oplysninger, der kan hentes i Knuthenborg Godsarkiv.

Kl. 14.45 Spørgsmål – kaffe/te.

Kl. 15.30 *Herremanden, der kyssede den Blå Jomfru*. Charlotte S. H. Jensen, folke-mindeforsker, mag.art. Den danske sagntradition er rig på overleveringer om forholdet mellem herremænd og bønder. De første nogle grimme fyre, der piner og plager de sidstnævnte. Men heldigvis har sagnetes fæstebønder allierede på højeste sted. Gud og Kongen holder med traditionsbærerne, og de onde bondeplagere bliver straffet - enten i dette eller næste liv.

Kl. 16.30 Spørgsmål.

Kl. 17.00 Afslutning.

Ny forening i Vejle

af Elsebeth Ib

I forbindelse med *ARKIVERNES DAG* i november havde Bente Jungdal og jeg en stand, hvor vi udliveredede foldere med en slip for at lodde, om der var interesse for en forening i Vejle. Vi fik godt 50 svar inden jul, og derfor besluttede vi at holde stiftende generalforsamling tirsdag 5. februar 2002 på Byhistorisk Arkiv i Vejle. Der mødte 74 interesserede op, som efter et glimrende foredrag af Birgit Øskov over emnet "At rydde jord for stene - det gør man ikke ene" - blev enige om at stifte *Vejleegnens Slægtshistoriske Forening*. Efterfølgende har flere henvendt sig, så vi er nu oppe på 88 potentielle medlemmer (70 har betalt). Foreningen har afholdt 3 møder med et gennemsnit på 60 fremmødte. Så man må sige, at det har været en succes. Foreningen har meldt sig ind i SSF og fået nr. F.46.

Et sjældent navn gør ikke (altid) sagen klar

af Else Skovbo Jensen, Kløvervej 5, 8850 Bjerringbro. E: esj@privat.dk

Jeg har for et tidligere familiemedlem - en kvinde født i 1960'erne bærende navnet Meden - forsøgt at finde oprindelsen til dette navn. Overleveringen fortæller, at slægten stammer fra Holland. Hendes oldefar, Marinus Meden, var hende bekendt. Han var nemlig i sidste halvdel af 1800-tallet en kendt skikkelse i Århus, hvor han drev tømmerhandel, og han er ret fyldigt omtalt i forskellige bøger om Århus.

Marinus Meden var født i Holstebro i 1827. Hans far hed Knud Meden. Han tog borgerskab som bendrejer der i 1825, i 1850 som værtshusholder og 1859 som drejer. Han figurerer med sin familie i Holstebro i folketællingerne 1834-55 incl., men derefter forsvinder han. I borgerskabsprotokollen, som Lokalhistorisk Arkiv i Holstebro er i besiddelse af, er tilføjet: "har forladt byen." Jeg har stadig ikke fundet ham død.

Min undersøgelse gik imidlertid først og fremmest ud på at finde hans herkomst. I folketællingerne opgives han at være født ca. 1793 i Vejle. Trods det, at navnet Meden er velkendt i Vejle på den tid, kan jeg ikke finde Knud. Birkedommer og prokurator Johan Meden med familie bor der. I skiftet ef-

ter birkedommeren (fra 1806) er Knud ikke nævnt.

Jeg støvsugede folketællingerne på internettet for personer med navnet Meden. Der findes nogle, men jeg kan ikke finde ud af familierelationerne. Det drejer sig ikke blot om birkedommerens børn. Gennembruddet kom-mer rent tilfældigt.

Jeg har jævnligt lånt de historiske årbøger for Vejle Amt og i flere årgange læst om birkedommeren. Marts 2002 lå 1946-udgaven på mit skrivebord. Den indeholdt bl. a. en artikel om Vejles indbyggere i 1787, baseret på folketællingen. Pludselig faldt mit øje igen på Meden: (Citat) "*Den næstældste søn Peder Terchild Meden, f. 1772 drev det ikke videre end til student og døde 23. april 1820 i Vejle. Han var gift med Maren Knudsen, f. 1759 i Brøndsted, Gauerslund sogn, datter af gårdejer Knud Pedersen. Hun døde 9. maj 1850 i Vejle*" (citats slut).

Knud hedder han jo, ham jeg søger. Her må være en sammenhæng. Maren Meden "kender" jeg fra folketællingen 1845 i Vejle, hvor hun opgives at være født i Gauerslund. Hun må være identisk med Maren Knudsen. Nu er problemet løst. Folketællingen 1801 i

Gauerslund oplyser, at Maren Knudsdatter er gift med Lauge Nielsen, og at et af børnene er Knud på 8 år. Opslag i kirkebogen giver hurtigt Knuds fødselsdag (men han var altså aldeles ikke født i Vejle). Forfatteren til artiklen i årbogen 1946 nævner også, at han har fundet en Mette Kirstine Meden i Vejle kirkebog. Hun kunne være datter af student Peder Meden og opkaldt efter sin farmor, birkedommerens kone.

Mormondatabasen Familysearch bekræfter dette og oplyser, at hun er døbt i Vester Sogn.

Kirkebogen er eftersat. Det stemmer. Moderen er Maren Knudsdatter. Faderen "Student Meden".

Hvor og hvornår enken Maren Knudsdat-ter har mødt denne evighedsstudent og i en alder af 50 år endnu en gang er blevet mor, ligger uden for denne undersøgelse. Men gåden om Knud Medens, egentlig Knud Laugesens, oprindelse er løst.

I Vejle Købstads skifteprotokol for 1850 findes skiftet efter Maren Meden (citater) "*Afdøde har været 2 gange gift. Første gang med møller Laue Nielsen i Eegholm Mølle og af dette ægteskab er samtlige 3 sønner, medens datteren Mette Kirstine er af hendes 2. ægteskab med cand. phil. Peder Therkel Meden, som er død for omtrent 30 år siden*" (citater slut).

Den ene af hendes sønner var afgået ved døden før 1850. Han efterlod sig 7 børn, der alle hed Meden. Nogle af dem var de "ukendte", jeg fandt i folketællingerne, andre var søskende og søskendebørn til birkedommeren.

Konklusion: Det er altså ikke alle med navnet Meden, der kan føre slægten tilbage til Holland. Birkedommerens slægt kan formentlig. Det har jeg ikke undersøgt nærmere.

Hvad skal man dog give sig til?

af Birgit Øskov, *Slægtshistorisk Forening for Aalborgegnen*

De fleste af landets knap 40 slægtshistoriske forening ser vel af og til tilbage på en sæson, hvor man efter bedste evne forsøgte at opfylde foreningens formålsformulering om at "*udbrede kendskab til og skabe interesse for slægtsforskning samt formidle udveksling af slægtshistoriske oplysninger*". Måske ikke lige præcis den formulering, men så noget der ligner. Som min gamle håndarbejds lærer på seminariet en gang sagde: "I må ikke begynde at brygge øl i håndarbejdstimerne – det ligger helt fast – men bortset fra det, så har faget vide grænser efterhånden!" Og sådan ligger det vel også med måden at leve op til formålsformuleringen rundt omkring i foreningerne.

Her i SLÆGTEN har vi nu 25 gange kunne læse en større eller mindre del af landets

slægtshistoriske foreninger over skuldrene, og på årsmøderne har vi hvert år fået kendskab til medlemstallene landet over. Fremover vil alle medlemsforeninger i SSF-regi lade deres programmer offentliggøre i bladet, og det betyder formentlig meget for det fremtidige arbejde landet over. Foredrag bliver kikket ud – måske spørger man sig for, inden man kontraktligt sender bud efter en ny foredragsholder – og andre aktiviteter udbredes måske på anden vis. På årsmøderne får man efterfølgende et ganske lille indblik i forskellighederne landet over – påholdenhed, medlemsfremgang, arbejdslyst eller mangel på samme kan være nogle af de holdninger, man møder.

En meget grundlæggende opfattelse, der bør gennemsyre alt foreningsarbejde i vores

regi, er, at alle slægtsforskere er en kilde til ny viden hos andre. Ikke blot de udefra kommende foredragsholdere, der hver for sig er specialister på deres område. Blot stoppes kontakten med vedkommende jo i samme øjeblik, foredraget er forbi, bilen er startet eller toget kørt.

Det kan være svært at holde forbindelsen med vedkommende – måske så længe, at emnet bliver vedkommende for alle foreningens medlemmer. Langt lettere er det med de oplysninger, de små foredrag eller de ressourcer, man får indblik i – afsendt af foreningens egne medlemmer. Sidemanden ved

bordet, damen, der stod i garderoben sammen med én, eller arbejdskollegerne, der også viste sig at være slægtsforskere.

Han har prøvet at arbejde med lægdsruller, hun har brugt en jordemoderprotokol, eller de har været på Rigsarkivet for nylig. Den snak kan fortsætte, og derfor er det utrolig vigtigt, at man i de enkelte medlemsforeninger giver

plads og rum til foreningens egne medlemmer, således at de kan komme til orde. Det kan være små foredrag af 10 minutters varighed, det kan være uvarslede indlæg eller egentlige gennemgange af materialer, emner eller andet, som bør bringes til en større offentligheds kendskab.

På længere sigt kunne det derfor være en god ide, at man arbejdede hen imod faste medlemsaftener uden foredragsholdere, således at ”ingen kommer til ulejlighed” ved at spørge om noget. Her gælder som altid sætningen ”Rom blev ikke bygget på en dag”, men en målrettet indsats fra bestyrelsen vil

efter en periode bære frugt i retning af, at vi alle som slægtsforskere er ressourcepersoner, og at det er alles opgave i foreningsregi at hjælpe alle. De store forkromede vendinger, overheads og pegepind det er ikke det, det handler om men blot om en vilje til at lytte og formidle hos alle.

Maren Madsdatter Brøchner – et kig gennem nøglehullet

af Ole Bech Knudsen

Den 8. februar 1720 døde køb- og handelsmand, kgl. måler og vejermester i Randers, Mads Mortensen Brøchner, og på 30. dagen den 9. marts mødte skifteretten op i den afdødes gård i Brødregade for at gøre boet op til deling mellem enken og hendes børn og stedbørn.

Mads Mortensen Brøchner havde nemlig været gift hele tre gange. I første ægteskab med præstedatteren fra Alling-Tulstrup, Helvig Lauridsdatter (†1698), var der to børn: Just Madsen Brøchner, født ca. 1692, og Maren Madsdatter Brøchner, født sidst i 1680'erne/først i 1690'erne. I andet ægteskab med præsteenken fra Tostrup-Roum og søster til borgmesteren i Randers, Maren Pedersdatter Karmark (†1711), var

der ingen børn. Derimod var der tre unyndige børn, Hans Christian, Maren og Helvig Maria, i sidste ægteskab med præstedatteren fra Holme-Tranbjerg, Elisabeth Christensdatter.

Stervbogården med diverse bohaver og løsøre blev vurderet til 1152 rdl. 15 skl. Men herudover mente den efterladte enke, at hendes to stedbørn Just og Maren skulle trækkes i deres arvelodder for forskellige gaver og udgifter, som deres fader Mads Brøchner havde betalt for dem tid efter anden. Just skulle trækkes for 72 rdl. 3 mk., mens Maren kunne nøjes med 42 rdl. 2 mk.

Strid med stedbørnene

I det hele taget herskede der et dårligt

forhold mellem enken og hendes to stedbørn. Just var ved flåden i København og havde fået adskillige rejseudgifter og beklædningsgenstande betalt af faderen. Derudover havde Just ifølge stedmoderen ”fortæret trede arveparter af gode summer”, nemlig arv efter sin moder Helvig Lauridsdatter, samt efter begge morforældrene fra Alling Præstegård, Laurids Justsen og Magdalene Knudsdatter, i alt næsten 400 rdl.

Og steddatteren Maren havde fået adskillige udgifter dækket af faderen 1719-20, ”da hun blev søgt ved proces af hendes mand Josias Møller”, ridefoged på Lønborggård.

Den 6. februar 1720 var hun blevet forstrakt med 6 rdl. 4 mk. til nødtørftige klæder, og allerede den 22. januar 1720 havde faderen lejet en vogn fra Randers til Viborg for 2 rdl., ”for at udforske sagen imellem Josias og Maren Brøchners”. I Viborg havde Mads Brøchner betalt borgmester Borchorst 9 rdl. for ”at tage hjemtingsvidnet beskrevet og siden at udføre sagen til ober retten”. Desuden havde han foræret borgmesteren en laks til 2 rdl. 1 mk. (Sikkert en af de gode fede Randerslaks). Og efter faderens død havde stedmoderen ”assisteret Maren af medynk” med 2 rdl.

Både Just og Maren havde åbenbart været lidt spendable, og stedmoderen skrev til skifteretten, at ”det er hver mand bekendt, hvad hjertesorg bemeldte Just og Maren Brøchners haver forårsaget deres salig fader til hans døds befordring”.

Men Maren følte ingen trang til at betale noget til dødsboet, og hun skrev til skifteretten om stedmoderens krav: ”Vedkommer mig ikke, thi om en fader enten af kærlighed til sit barn eller per kuriøsitet gør bekostning for at efterforske en sag, tilkommer ikke barnet at betale”.

Jamen, hvad var det dog for en sag Maren havde rodet sig ud i?

Maren Brøchners ægteskab

Maren Madsdatter Brøchner var blevet

trolovet i Randers den 29. april 1710 (vielsesdato mangler) med Josias Møller, som da tjente hos stiftsbefalingsmanden på Fusingø. De har formodentlig levet sammen i en del år, men 18. oktober 1719 stævnedes Josias Møller på Viborg Landsting ”sin undvigte hustru Maren Brøchner” til at møde på Viborg Byting 4. december 1719 ”for vidner at anhøre og til spørgsmål at svare, alt betræffende hendes formenende letfærdige levned fremdragelse imod sin ægtepagt og imod sin ægtemand. Derefter ligeledes at møde for Consistorii Retten 20. december 1719, hvor Josias Møller agtede skilsmissemisdom efter loven at forhverve”.

Kort sagt, Josias ville skilles.

Muligheder for skilsmisse

Der var i 1719 to muligheder for at opnå skilsmisse, enten ved en kongelig bevilling udstedt gennem Danske Kancelli eller også ved en tamperrettsdom.

Tamperretten var en gejstlig domstol, som især behandlede ægteskabssager. Retten var som hovedregel bestående af stiftamtmanden, biskoppen, provsten og nogle sognepræster. Den forurettede ægtepart skulle selv fremskaffe tingsvidner fra herreds- eller byretterne om modpartens forsyndelser. Derefter forelagdes disse attester til vurdering hos tamperretten, som kunne afsige skilsmissemisdom, hvis beviserne fandtes tilstrækkelige.

Indtil 1790'erne var kongelige skilsmissebevillinger ikke i overtal. Langt de fleste ægteskabssager behandlede ved tamperretterne, som dog blev ophævet 1797 (på Sjælland allerede 1771).

Sagen for Viborg Byting

Ifølge normal praksis ser vi derfor også, at Josias Møller først vil have vidner afhørt ved Viborg Byting, og derefter sagen forelagt Viborg Stifts Tamperret (ovenfor kaldet Consistorii Retten). Den 4. december 1719 mødte da prokurator Jens Kierulff op på Vi-

borg Byting på vegne af ridefogden Josias Møller på Lønborggård.

Prokuratoren fremlagde forskellige stævninger, hvorved han havde indkaldt vidner til at forklare om Maren Brøchners letfærdige forhold. Men inden man gik i gang med afhøringerne, lod retten trede gange lydeligen påråbe, om Maren Brøchner med lavværge var tilstede, eller nogen på deres vegne, som herimod agtede noget at svare, men ingen fremkom. Maren havde nok ikke den store lyst til at lade sig offentligt udhænge.

Nu mødte vidnerne frem, eden blev oplæst af lovbogen for dem, de blev erindret om dens vigtighed, og derefter aflagde de deres vidnesbyrd ved ed med oprakte fingre efter loven.

Det viste sig, at Maren Brøchner var i tjeneste hos ritmester Leegaard og hustru, der lå indkvarteret i Viborg hos øltapper Jens Ottesen Holbech. Første vidne, Anders Jørgensen, der tjente hos Holbech, forklarede, at han tit og ofte i forgangen vinter havde hørt, at Maren var kommen ind i Jens Ottesen Holbechs liden stue og bedt Hans Olesen Rytter gå med sig, så han undertiden måtte gå fra sit måltid.

Prokurator Kierulff ville vide, om Hans Olesen Rytter havde været hos Maren om natten, men Anders Jørgensen var sig sin aflagte ed meget bevidst og forklarede, at han godt nok havde set Hans gå ind til Maren om aftenen og ikke set ham igen før om morgenen, men om han havde været hos Maren hele natten, vidste vidnet ikke.

Anne Pedersdatter, der også tjente hos Holbechs, havde hørt, at hendes madmoder bebrejdede Hans Rytter for sit forhold til Maren Brøchner, men han havde blot svaret: "Hvem der vil ikke have det bedre, får at have det så godt". Prokuratoren spurgte, om Anne ikke havde hørt efter ord og rygte, "at Hans Olesen Rytter og Maren Brøchner havde ligget i med hinanden i horeri?", hvortil hun svarede, at hun godt nok havde hørt, at Hans Rytter og Maren "havde han-

del sammen". Dog havde hun ikke set, at de havde forøvet nogen usømmelig gerning med hverandre.

Da en hel del af de indstævnedede vidner ikke var mødt, blev sagen opsat (dvs. udsat) til 18. december 1719, og de udeblevne vidner blev pålagt at møde under faldsmåls straf. De blev med andre ord truet med økonomiske sanktioner, hvis de fik forfald, dvs. hvis de igen udeblev uden gyldig grund.

Flere vidner afhøres

Maren Brøchner mødte heller ikke op ved det nye retsmøde 18. december 1719, men prokurator Kierulff fortsatte uanfægtet med afhøringen af flere vidner. Han spurgte bl.a. et vidne Mette Nielsdatter, om hun ikke havde hørt rytteren Dammeletts hustru beklage sig over, "at hendes mand satte sine penge hen på Maren Brøchners?". Dog var det ikke alle vidnerne, der dansede efter prokuratørens pibe, og Mette Nielsdatter svarede, at det havde hun ikke hørt af nogen anden end prokuratørens mund her for retten!

Konsumtionsbetjenten Christen Fruerlund, som forleden år 1718 havde tjent i gårde med Maren Brøchner hos ritmester Leegaard, forklarede, at han en aften sammen med ritmesterens hustru kom til Marens kammerdør og bankede derpå. Da hørte han, at det skramlede fra kammeret, og lidt efter kom Maren ind ad gårdøren. Men om morgenen derefter så vidnet, at der udenfor et af Marens kammervinduer stod trådt i sneen af tøfler, som han syntes var Marens tøfler og derover præsumperede, at det var hende, der var sprunget ud ad vinduet ved den tummel, han havde hørt, (så hun havde nok alligevel haft besøg!).

Og Christen Fruerlund kunne da også berette, at Hans Olesen Rytter mange gange var ude af sin seng om natten, men ikke ude af gården, samt at han havde savet af Maren Brøchners kammerdør og smurt låsen og hængslerne, så det ikke skulle høres, når dø-

var ude af sin seng om natten, men ikke ude af gården, samt at han havde savet af Maren Brøchners kammerdør og smurt låsen og hængslerne, så det ikke skulle høres, når døren gik op og i.

Men Thomas Andersen Kræmmers hustru Kirsten Castensdatter kunne alligevel sætte trumf på. Hun forklarede, at Maren engang var kommet for at besøge en vagtmester, der var indkvarteret hos Thomas Kræmmer. Vagtmesteren skyldte Maren tre sletdaler, og vidnet havde vist Maren ind til vagtmesteren, som lå på sengen i sit kammer. Da vidnet lidt senere så ind i kammeret for at se, hvad de bestilte derinde,

[Prokurator Kierulff] tilspurte Vidnet, om hun ikke er vidende om Døren var i laase eller icke, og paa hvad maade hun saae at Vagtmesteren var i Seng med Maren Brøckener; Vidnet svarede: at hun ei kand erindre sig enten Døren var i laase eller ei, mens saae igiennem Nøglehullet at Maren Brøckeners laae i Sengen hos Vagtmesteren. (Viborg byfogeds justitsprotokol 1716-20, fol. 403b).

Sagen forelægges Tamperretten

Næste skridt var møde i Tamperretten, som blev holdt 20. december 1719 i Viborg Domkirke under forsæde af biskoppen, provsten og nogle sognepræster. Sagen måtte dog opsættes (udsættes), da prokurator Kierulff endnu ikke havde modtaget det beskrevne tingsvidne fra Viborg Byting.

Sagen skulle for Tamperretten igen 21. februar 1720, men da var Marens fader Mads Mortensen Brøchner allerede død den 8. februar. Ifølge stedmoderen havde Maren medvirket til sin faders store hjertesorg og dødsbefordring. Og selv den fede Randerslaks til borgmesteren i Viborg kunne ikke forhindre sagens gang.

da lå Maren i sengen hos vagtmesteren!

Prokuratoren ville være helt sikker og spurgte vidnet, om døren var i lås eller ikke og på hvad måde hun så, at vagtmesteren var i seng med Maren? Vidnet kunne ikke erindre, om døren var låst eller ej, ”men så igennem nøglehullet”, at Maren lå hos vagtmesteren. (Ak ja, de nøglehuller!).

Nu mente prokurator Kierulff at have anklager nok mod Maren, og flere vidner havde også berettet, at hun var i ond rygte og ry for horeri. Prokuratoren bad om at få udstedt et beskrevet tingsvidne af retten, dvs. en udskrift af justitsprotokollen om sagens gang.

Behandlingen i Tamperretten trak dog ud, da Maren via sin befuldmægtigede lod forstå, ”at hun agtede andre bevisligheder at føre og contrastævning at tage”. Sagen opsattes et par gange, men Maren mødte ikke op med beviser, og endelig 18. september 1720 faldt dommen:

Da adskillige beedigede attester havde bevisliggjort Maren Brøchners letfærdige og uforskammede forhold, og hendes mand Josias Møllers skikkelige og kristelige levned, så han ikke ansås at have givet hende nogen årsag til slig uskkelig letfærdighed, da kunne man ikke rettere kende, end at det imellem dem forhen værende ægteskab burde være ophævet og ham tilladt udi nyt ægteskab efter Guds forsyn at indtræde.

Videre skæbne uvis

Josias Møller benyttede sig hurtigt af den opnåede skilsmisse til at indgå nyt ægteskab 7. april 1721 i Kolding med Florentina Clemensdatter.

Hvad der senere skete med Maren Brøchner, står imidlertid indtil videre hen i det uvisse. Og det samme gælder for hendes spendable broder Just.

Dørenes låse og hængsler havde man husket at smøre, men nøglehullerne havde man glemt at dække til.

Kilder

- Randers Byfoged. Skifteprotokol 1698-1703, fol. 69a-84a. (B 50, 338) Helvig Lauridsdatter.
- Randers Byfoged. Skifteprotokol 1701-15, fol. 394b-405b. (B 50, 339) Maren Pedersdatter Karmark.

- Randers Byfoged. Skifteprotokol 1698-1731, fol. 426b-450b. (B 50, 340) Mads Mortensen Brøchner.
- Viborg Landsting. Dombog 1719-31, fol. 33b-34a. (B 24, 584) Stævning.
- Viborg Byfoged. Justitsprotokol 1716-20, fol. 388a-391a og 400b-404a. (B 45, 3) Vidneafhøringer.
- Viborg Bispearkiv. Tamperretsprotokol 1717-97, fol. 4b, 5a, 5b-6a, 6a-b. (C 2, 300). Skilsmisedom.
- Ole Bech Knudsen: Separations- og skilsmisssager. En arkivvejledning, i *Personhistorisk Tidsskrift* 1993, s. 143-55.
- Ane M. Ørsted Schultz: Tamperretsprotokollerne. Ægteskabsskildringer med mange muligheder, i *Fortid og Nutid* 1993, s. 284-99.

Man finder altid noget, når man leder efter noget helt andet...

af Birgit Øskov

Utallige timer har jeg med min efterhånden 20 år gamle interesse – slægtsforskningen – tilbragt på landsarkivet i Viborg, og utallige er de kirkebøger og folketællinger jeg i den forbindelse har været i nærheden af. Meget tidligt i forløbet stødte jeg ind i ovenstående ”meget kloge og forstandige udtryk”, og utallige gange har jeg siden måttet sande, at det var så sandt, som det var skrevet.

I forbindelse med min slægtsforskning har jeg ”været” i en lang række forskellige byer – af og til vender jeg dog for en stund blikket til kirkebøgerne og folketællingerne fra Nørresundby, hvor jeg selv er født og har boet næsten hele mit liv. Det giver særlige oplevelser, når tidligere klassekammeraters specielle efternavne pludselig dukker frem på gotisk ved en fjern forfaders vielse, gadeskilte og byens velyndere passerer forbi, når atter andre efternavne står prentet med blæk, og endelig får huse, fabrikker og institutioner ”nyt liv”, når

en indførsel i kirkebogen studeres.

Fra et besøg på landsarkivet i foråret 2002 dukkede nedenstående op:

Død 1913 3. November på Svovlsyre- og Superphosphatfabrikken ”Limfjorden” Lars Helverskou Andersen, ugift Tømrer i Nørresundby, boende Spiesgade 4, født 5. Marts 1894 i Jerslev Sogn, Søn af Landbruger Søren Christian Peter Andersen og Andrea Marie Christensen af Nørresundby. Mistede Livet ved Sammenstyrning af den under Opførelse værende Svovlsyrefabrik ”Limfjorden”.

Et hurtigt notat blev taget, for var der ikke noget om, at en god slægtsforskerkollega ”samlede” Helverskou-personer? Jo, det gjorde han da godt nok, men ”ham kendte han i forvejen” – det var ikke en af de rigtige, men fint nok alligevel! For resten så havde han endda både avisomtale og dødsannonce fra

den gang – vil du have en kopi af dem?

Det ville jeg meget gerne, idet jeg pt. er meget optaget af, hvordan vi med vores slægtsforskning kommer til at benytte så mange "slags" arkivalier som muligt. I forbindelse med dagens avislæsning er vi bekendt med, at aviserne langt hen ad vejen indeholder personalhistorisk stof – det gjorde fortidens aviser også. Læs blot videre her – i *Aalborg Stiftstidende* fra begyndelsen af november måned 1913:

En Ulykke i Nørresundby; Den ny Svovlsyrefabriks Kammerbygning styrtet sammen – en ung Tomrer dræbt og en farlig kvæstet.

Den stærke Storm, der har raset siden i Aftes, forårsagede i Formiddags Kl. 10 en saare alvorlig Ulykke paa den under Opførelse værende ny Svovlsyrefabrik "Limfjorden" i Nørresundby. Det var i den saakaldte Kammerbygning, der indtager et Fladerum af vel mindst 1000 Kvadratmeter. Underste Etages Ydermure er støbt op i Cement, medens Bygningens Indre næsten udelukkende bestaar af Træværk. Paa 1. Etage var man i Færd med at rejse en Række mægtige Stolper af 27 Alens Længde. De skulde staa lodret i Vejret og danne Fundamentet i alle de øvrige Etager, der kun bestaar af Bræddevægge, -Lofter og -Gulve. Endnu var der altsaa ingen som helst Beklædning, kun de nøgne Bjælker ragede i Vejret – de, der var rejst. Man var ikke færdig med denne Rejsning, men fremdeles beskæftiget hermed.

Og det var under dette Arbejde, at det i Formiddags gik galt. Vinden hylede og peb, den rev i Tømmerens Bluser og fik de lange Bjælker og herved hele Træværket til at svaje frem og tilbage. Men det er Bygningshaandværkerne jo saa vant til, saa ingen tænkte noget videre derover, de passede blot paa at holde sig saa meget bedre fast vel vidende, at det under disse Forhold er farligere at færdes højt til Vejrs og manøvrere med store Træer.

Da pludselig begyndte det at knage og brage, og øjeblikkelig var man klar over, hvad der skete, og at nu gjaldt det om at redde sig. I alt var der 10-12 Arbejdere beskæftiget i og

paa Bygningen, deraf sad 2 oppe i Toppen. Det var næppe et Sekund om at gøre, men ved et Under blev det af de fleste benyttet paa rette Maade. De sprang til den rigtige Side og undgik at blive ramt af det mægtige Skelet, der nu med et Rabalder, der kunde høres vidt om, styrtede sammen. Kun en lykkedes det ikke at komme til Side. Det var en ung Tømmersvend Helverskou Andersen, Søn af Avlsbruger Andersen, Spiesgade i Nørresundby. Han blev ramt og kom i Klemme. Hovedet blev ganske knust.

Af de to, der sad øverst oppe, lykkedes det den ene ved et resolut Spring at falde ned i en Rollgrube, saa han slap ganske uskadt. Den anden gik det ikke saa godt. Han styrtede med ned og blev meget slemt kvæstet, saa der næppe er Haab om, at han bevarer Livet. Hans Navn er Hans Holmen; han er ligeledes en ung og ugift Mand, Søn af Bødker Holmen, Nørresundby Cementfabrik.

Helverskou Andersen var død med det samme, medens der endnu var Liv i Holmen og er det endnu. Begge saa de frygtelige ud. Blodet fløde i store Strømme ned ad den nordre Væg, hvor Ulykken for begges Vedkommende var sket. Der var kun 3-4 Alen imellem dem.

Da Helverskou Andersen var død, tog man sig naturligvis først og fremmest af Holmen, der tydeligvis var ganske bevidstløs. Kun en svag Stønnen kom over hans blodige Læber. Man anbragte ham paa en Fladvogn – andet var ikke ved Haanden – og førte ham til den nærmeste Læge, som desværre ikke var hjemme. Efter faa Minutters Forløb var der dog Læge til Stede. Den kvæstede blev forbunden og ført til Kommunehospitalet i Aalborg. Han har bl.a. faaet Kæbebenet knust. Helverskou Andersens Liv blev ført hen i et Skur, hvorfra Faderen senere har hentet ham.

Arbejdet paa den store Virksomhed var da selvfølgelig ganske standset. De fleste Arbejdere var allerede gaaet, men endnu stod dog nogle, store Klynger og drøftede Ulykken. Den havde gjort et meget stærkt Indtryk paa dem alle. I alt var der af Murere, Tømmere og Arbejdsmænd et Par Hundrede i Arbejde paa

Nybygningerne. Alle undrer sig over, at det ikke gik værre end det gik, og de omtaler med Sympati de to Kammerater. Der var ogsaa en Tømmer, der fik et Slag i Ryggen, og én en Skramme paa Benet, men det var ikke mere, end at de sagtens selv kunne gaa hjem. Mest forunderligt var det, at Formand Lassen var sluppen ganske uskadt. Han stod inde midt under det hele og kunde altsaa ikke springe til Side, men der blev ikke et Haar krummet på hans Hoved.

Med hvilken Kraft, Sammenstyrningen var sket, var de halve Alen tykke Bjælker, der var smækket over som Pindebrænde, et godt Vidnesbyrd.

Ansaret – Var der ikke foretaget tilstrækkelig Afstivning?

Tømmerarbejdet ved den ny Svovlsyrefabrik udføres af Tømmermester Færch i Aalborg. Og Ledelsen med Rejsningen af det omblæste Bygningskompleks forestodes af Konduktør Koefoed Hansen. Begge de to Herrer var dybt rystede over Ulykken. Sidstnævnte, hvem det egentlige Ansvar altsaa maa paahvile, erklærede ikke i Dag at være i Stand til at udtale sig om Ulykkens Aarsag. Thi naturligtvis kan man ikke skyde sig ind under Stormen. Det blæste ikke stærkere, end det har gjort saa ofte før, saa det maatte man jo sikre sig imod. Det ymtes om, at der forelaa en Konstruktionsfejl. Det vil jo antagelig blive opklaret ved det Forhør, der nu vil blive afholdt.

Mellem Arbejderne var den almindelige Mening om Sagen imidlertid en anden. Og det var den, at der ikke var foretaget synderligt af Sikringsforanstaltninger. De mægtige Bjælker var, siger de, kun stivet ganske svagt af, og der synes jo unægtelig at være noget herom. Sagen er jo den, at Bjælkerne i sig selv ikke frembyde nogen Flade for Vinden, og der var som sagt endnu ingen Beklædning. Der skal ogsaa af Arbejderne været talt en Del om, at der burde være noget mere Støtte, men det fandt Arbejdslederen eller Lederne unødvendigt.

Efter Arbejderne at dømme lod det i det

hele taget til, at man ikke havde været saa helt tilfreds med Arbejdsforholdene, og der var dem, der sagde, at det var usikkert, at de vendte tilbage til Arbejdspladsen i Morgen. Og der er jo da heller ingen, der behøver at frygte for, at der derefter ikke skal blive foretaget tilstrækkelige Sikringsforanstaltninger. Hvis det hidtil, som det altsaa siges, har skortet paa den Slags, hviler der nu et tungt Ansvar paa de, der er Skyld deri.

Begge de forulykkede er et Par og tyve Ar. Begge var særdeles afholdt; Holmen havde et fint musikalsk Øre.

"Limfjorden"

skal ifølge Planen være færdig til at kunne paabegynde Virksomheden i Foraaret eller Forsommeren. Sammenstyrningen vil naturligvis sinke Fuldendelsen en Del.

Forældrenes dødsannonce ses ligeledes i *Aalborg Stiftstidende* dagen efter – 4. november 1913:

+

At vor kære Søn og Broder,
Helverskov Andersen, i Dag
er afgang ved Døden ved Ulykkes-
tilfældet paa Syrefabrikken, bekendt-
gøres sørgeligt for Slægt og Venner.
Spiesgade 4, Nørresundby,
den 3. November 1913.
Andrea og Chr. Andersen.
Føres i Kapellet Tirsdag den 4.
ds. Kl. 8 Aften.

At vor kære Søn og Broder,
Helverskov Andersen, i Dag er
afgang ved Døden ved Ulykkes-
tilfældet paa Syrefabrikken, bekendt-
gøres sørgeligt for Slægt og Venner.
Spiesgade 4, Nørresundby
den 3. November 1913
Andrea og Chr. Andersen.
Føres i kapellet Tirsdag den 4. ds,
Kl. 8 Aften.

For lige et kort øjeblik at vende tilbage til denne artikels indledning må jeg nok sige, at der nu er stof til yderligere eftertanke og brug af ”nye” arkivalier - her tænker jeg specielt på ”Hvordan gik det med Holmen med det musikalske øre?”, ”Hvordan placerede man i forhørerne ansvaret for ulykken?”, ”Tog avisen efterfølgende sagen op?” og ”Gjorde ”Limfjorden” noget for at mindes ulykken?” Tja,

hvem sagde noget om, at slægtsforskning tager tid!? Lad alt dette være en helt anden historie!

Pudsigt i øvrigt, at der her i de seneste par år under debatten om ”tiden efter, at behovet for ”Syren” som fabrik var ophørt”, netop er fremført argumenter i retning af, at den enestående trækonstruktion her 90 år efter måtte være absolut bevaringsværdig!

Nyt fra Statens arkiver

Arkivloven bliver atter revideret, idet der tilstræbes større åbenhed i adgangen til offentlige arkivalier. Set med den traditionelle slægtsforskers øjne er lovforslagets lempelser dog ikke revolutionerende.

Mest betydningsfuldt er det, at spærringen nedsættes fra 80 til 75 år for sager vedrørende enkeltpersoners private og økonomiske forhold samt sager inden for strafferetsplejen, ligesom spærringen nedsættes fra 80 til 50 år for sager vedrørende myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager samt statistisk grundmateriale (folketællinger).

Desuden tilsigtes størst mulig ligestilling mellem statslige og kommunale arkivalier. Bl.a. forpligtes kommunerne til at aflevere arkivalier, der er omfattet af lov om personoplysninger, og kommunerne forpligtes til at give adgang efter lovens almindelige bestemmelser til arkivalier, der endnu ikke er afleveret til et offentligt arkiv. – Disse bestemmelser må på længere sigt resultere i flere egentlige stadsarkiver til afløsning for de lokalarkiver, der nu drives med eller uden kommunal støtte på forskelligartet vis rundt om i landet.

Den nye regering har stoppet den tidligere kulturminister Jytte Hildens - måske noget prestigeagtige - byggeri i Ørestaden, et kombineret Rigsarkiv og Landsarkiv for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm.

I stedet har kulturminister Brian Mikkelsen besluttet, at Landsarkivet i København forbliver som hidtil på Jagtvej, mens Rigsarkivet flyttes til nye bygninger ved universitetet i Odense. Her skal det nye arkiv tillige modtage al tilvækst til samtlige landsarkiver, så udgifter til nye magasiner kan spares.

Det lyder besnærende med et nyt superarkiv midt i riget. Men reelle besparelser på bygningen af selve Rigsarkivet i Odense frem for i Roskilde bliver nok til at overse! At Landsarkivet i København bygningsmæssigt er meget dårligt ”klædt på” til at modtage det øgede publikumspres, som udflytningen af Rigsarkivet selvfølgelig medfører, kan alle se med det blotte øje. Mens Landsarkiverne i Viborg og Odense er vedligeholdt/udbygget helt til ug! – så er der ikke ofret én krone på Landsarkivet i København, fordi man nu i op mod 10 år ”har vidst”, at arkivet skulle flytte sammen med Rigsarkivet.

Troen på, at digitalisering af kirkebøger og folketællinger (skal efter planen være udført 2005) skulle jage en væsentlig del af publikum hjem til computerens internet, skal nok blive gjort til skamme. Hvis undersøgelsen af nævnte kilder for en dels vedkommende kan klares derhjemme, hvad så med de andre kilder (skøde- og pantevæsen, skifter osv.)?

Krav om betydelige besparelser har fået arkivernes ledelse til at overveje en lukning på én af ugens hverdage, til at afskedige mange medarbejdere og til at sammenlægge ledelse/administration af forskellige institutioner:

- Landsarkivet i København underlægges det nye Rigsarkiv i Odense.
- Landsarkivet i Aabenraa og Dansk Data Arkiv i Odense underlægges landsarkivet i Odense.
- Erhvervsarkivet i Århus underlægges landsarkivet i Viborg.

Forsvarets Arkivet underlægges nu fuldstændigt Rigsarkivet.

Hvilken virkning disse sammenlægninger får for publikum er uvis, men sikkert begrænset. Der kan måske endda komme det positive ud af det, at lederne må uddelegere mere ansvar til medarbejdere. Afskedigelserne kommer sikkert til at påvirke publikums hverdag i negativ retning; færre ansatte forårsager let stresset arbejdsmiljø!

Med den skitserede stressede fremtid for øje må vi håbe, at både publikum, ansatte og ledelse forstår, at ved "tabe hovedet" vinder ingen noget! Lad os alle yde en indsats, bevare roen og arbejde på, at det nuværende vel-fungerende arkivvæsen også efter "slanke-kuren" kan opretholdes på stort set nuværende niveau til glæde for alle. AB

Anmeldelser og småstykker

Overnatning i Viborg og København

Ved arkivbesøg langt hjemmefra er overnatning til små priser af stor betydning. Til priser mellem 150 og 400 kr. pr. person pr. nat tilbydes overnatning flg. steder:

- 1 Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36,
E: anton_blaabjerg@post.tele.dk
- 2 Gitte Kongstad, Badensgade 2, 2300 København S ☎ 32 97 71 97,
E: g.kongstad@post.tele.dk
- 3 Helga la Cour Moos, Dronningensgade 13, 1420 København K ☎ 32 57 00 94/ 28 23 03 23.
- 4 Morten H. Frederiksen, Torvegade 36, 1400 København K ☎ 32 95 32 73/20 41 92 73,
E: morten@chickens.dk/www.chickens.dk

54

Mens 2 ligger "først for" på Amager ligger 3 og 4 på Christianshavn i hyggelige huse fra 1700-tallet!

Skal du til Aabenraa, kan følgende adresse lige neden for arkivet anbefales:

5 E. og M. Hansen, Haderslevvej 37, 6200 Aabenraa, ☎ 74 62 26 86.

*

Spredte glimt fra Hedensted kommune

af Jenny Madsen 425 sider, i kommission hos forlaget Jelling, udgivet 2002.

Lyst til at lægge puslespil, lyst til at sidde i "Viborg" og lyst til at snakke med mennesker – tjaa, hvis man ihærdigt kombinerer alle tre dele, som Jenny Madsen nævner i sin indledning, får man 425 siders tekst, farvebilleder, stregtegninger og gamle skrifttegn - kort sagt: *Spredte glimt fra Hedensted kommune!* Bogen

er en fryd for øjet, et mægtigt opslagsværk og en guldgrube, hvis man er så heldig at have nogle af sine forfædre på de kanter! Jenny har været rundt i mange afkroge af kommunen med sit kamera, sin kuglepen og sit skarpe øje – inde og ude, oppe og nede – og bogen giver med sine mange oplysninger stof til yderligere forskning.

BØ

*

Hold fast ved det du har...!

De stærke jyder, med særligt henblik på deres salme- og sangtradition

af Johs. Enggaard Stidsen 447 sider, Odense Universitetsforlag, udgivet 2002.

Endnu en "mursten" måtte til, da nabosognet, Øster Snede Sogn, fik endnu en bog om sine stærke jyder. Den særlige salme- og sangtradition, som de havde i den folkeligt-religiøse bevægelse på egnen, er meget detaljeret og spændende beskrevet i Johs. Enggaard Stidsens bog *Hold fast ved det du har...!* Sort-hvide fotos, gamle titelblade og nodestriber er anvendt inde i bogen som illustration – skarpe kontraster til Øster Snede kirke i nutidigt solskin på bogens forside. Her igen: har man stærke jyder blandt sine forfædre, er bogen er "must" på bogreolen – det er ikke kun salmerne og sangene JES har en naturlig indgangsvinkel til at beskrive og tolke. Han er også personligt i slægt med hovedpersonerne fra bevægelsen, så det slægtshistoriske fornægter sig heller ikke. Herligt!

BØ

*

Gudde Parsberg

I SLÆGTEN nr. 25 bragtes s. 42-43 et lille stykke om Vive Præstegårds brand 1709, og herunder omtales en af de tilskadekomne, nemlig "den liden herremand" Gudde Parsberg, som blev slemt forbrændt ved ulykken.

I *Danmarks Adels Aarbog 1940* findes Parsberg-slægten behandlet, men heri optrådte Gudde Parsberg ikke. Senere er jeg blevet opmærksom på, at adelsårbogen allerede 1907 bragte den første omtale af Parsberg-slægtens stamtavle. Og her nævnes s. 364 en Gudde

Parsberg, der 1710 blev søkadet, men var død før 14. september 1716. Stamtavlen er udarbejdet af den kendte adelsgenealog og arkivar Anders Thiset, men han angiver desværre ikke nogen kilde til sin oplysning, ligesom han heller ikke er i stand til at indplacere Gudde Parsberg på stamtavlen.

Som nævnt i sidste nummer af SLÆGTEN, kunne "den liden herremand" måske være en dattersøn af Gudde Parsberg til Nørlund og Kokkedal. Han døde ifølge adelsårbogen den 10. april 1692 på Gunderslevholm. Men Verna Kristensen, *Slægtshistorisk Forening for Stor-københavn*, har imidlertid gjort opmærksom på, at han ifølge Gunderslev kirkebog først døde året senere, nemlig den 19. april 1693. Både dato og årstal var således forkert. Og Gunderslev kirkebog anfører endvidere, at han døde i Degnegården og blev hensat i Gunderslev Kirke Dominica Qvasimodo geniti 1693, altså den første søndag efter påske, 23. april 1693. Senere blev han overført til og begravet i Ravnkilde Kirke, ifølge adelsårbogen 1940, II, s. 92. Begravelsen ses dog ikke anført i Ravnkilde kirkebog.

Hvis der er læsere, som kan bidrage til opklaringen af "den liden herremand"s afstamning og senere skæbne, hører jeg gerne nærmere.

OBK

*

Slægtsbog

Inger Wermuth Jensen, Kallerupvej 56, 2640 Hedehusene ☎ 46 56 05 63, sælger sin egen slægtsbog "Mine østjyske aner. Tyrsting og Voer herreder", 181 sider, illustreret, 3 bilag. Pris: 150 kr. - omhandler bønder, fortrinsvis rytterbønder under Skanderborg Rytterdistrikt fra ca. 1650 til 1912 i følgende sogne: Træden (her er de fleste), Tønning, Gammelstrup, Troelstrup, Slagballe, Davding, Vinding, Ad-dit, Sønder Vissing samt Langballe og Kæmpegård, der alle ligger i Tyrsting Herred, Møl-drup, Elling og Vestbirk samt øen Endelave i Voer Herred.

*

Nye udgivelser

Kirstin Nørgaard Pedersen, Agernvej 95,
8330 Beder ☎ 86 93 62 58
E: kirstin@mail.dk
Hjemmeside: home19.inet.tele.dk/kirstin

Min bog *Mesing By 1458-1758* foreligger nu i 2. oplag, med tilføjelser og rettelser. Tidligere købere kan se rettelsesbladet på min hjemmeside eller få det ved at sende mig en frankeret svarkuvert. .

Bogen er en lokal- og slægtshistorisk gennemgang af den østjyske landsbys gårde og deres beboere fra 1458, da den ældst kendte Ove Mikkelsen købte sin gård der i byen. For alle gårde er der opstillet slægts-skemaer, så indbyrdes slægtskabsforhold fra gård til gård belyses. Der skal her nævnes følgende efterkommere: *Søren Mikkelsen* gift med *Dorte Andersdatter*, *Christen Andersen* gift med *Maren Pedersdatter*, *Anne Pedersdatter* gift med *Oluf (Ole) Pedersen*, og med dem hele *Adlevslægten* og *Irup-slægten*. *Lille Peder Rasmussen* og begge hans hustruer *Maren Nielsdatter* og *Anne Pedersdatter*. *Anne Groersdatter* gift med *Rasmus Jensen*. *Poul Pedersen* gift med *Karen Madsdatter*, *Peder Mikkelsen* gift med *Karen Pedersdatter*, alle i *Mesing*. Desuden *Jens Nielsen* i *Søballe*, stamfar til *Perritshaveslægten*.

Bogen, der er med fyldige noter og henvisninger, er udgivet på eget forlag, kan købes hos mig for fremstillingsprisen kr. 100 plus forsendelsesomkostninger.

Min bog *Borumslægten, herredsfoged i Framlev Herred Peder Pedersen* og hans efterkommere født inden midten af 1700-tallet i alt omkring 2000 personer og 1000 indgiftede forventes at udkomme sidst på året i samarbejde med SLÆGTENS forlag.

Der er 26 slægtstavler på i alt 36 sider. Blandt efterkommerne er flere slægtled af bønder i *Vengegård*, *Kalbygård*, *Resendal* og *Bomholt*, samt i *Fregerlev*, *Høring* og andre steder i *Hjelmslev*, *Framlev*, *Galten* og *Gern herreder*. Borgere, rådmænd og borgmestre i Århus, indgiftede og efterkommere af slæg-

terne *Bay*, *Brock* og *Eggers* i *Randers*, og i *Nyborg* borgmester *Tønne Madsen* og hans efterslægt. Præste-slægten *Schandorf* og godsejerne *Rasmus Brobjerg* på *Sjelle Skovgård*, *Althalt* på *Lyngbygård*, *Reenberg* og *Teilmann* på *Ristrup* og *Fischer* på *Vester Kejlstrup*. I øvrigt er der forslægt til flere kendte slægter, *Adlevslægten*, *Irupslægten* og *Meldgårdslægten* i *Resendal*. Personre-gistret er allerede tilgængeligt på min hjemmeside.

For begge bøger gælder det, at der i overvejende grad er brugt utrykte kilder, tingbøger, lens- og amtsregnskaber, fæster og skifter, med udførlige noter og henvisninger til de anvendte kilder. I bogen om *Borumslægten* er der et kortere eller i enkelte tilfælde længere referat af alle fundne skifter.

Desuden tilbydes nu en CD-rom udgivet maj 2002 af *Bjarne* og *Kirstin Nørgaard Pedersen* – til kun 50 kr. incl. forsendelse - med følgende indhold:

Kronologiske uddrag af alle sager fra følgende jyske tingbøger på i alt cirka 13.000 A4-sider:

- Brusk Herred 1661-1688
- Børglum Herred 1576-1687
- Framlev Herred 1661-1679
- Framlev, Gern og Sabro Herred 1695-1715
- Galten Herred 1670-1672
- Gern Herred 1662-1681
- Hads Herred 1657-1668
- Hads-Ning Herred 1699-1706
- Hids Herred 1657-1687
- Hjelmslev Herred, Skanderup og Ry birker 1689-1719
- Hovlbjerg Herred 1677-1684
- Hvetbo Herred 1630-1687
- Jerslev Herred 1631-1688
- Randers Byfoged 1573-1698
- Ry Birk 1661-1689
- Sabro Herred 1661
- Skanderup Birk 1662-1687
- Vester Lisbjerg Birk 1665-1671
- Vor Herred 1656-1688

Stedsmål, sagesfald og føringspenge i kronologisk uddrag af følgende lensregnskaber:

- Dronningborg Len 1610-1661
- Silkeborg Len 1596-1661
- Skanderborg-Åkær Len 1581-1660
- Skanderborg Amt 1661-1667
- Århusgård Len 1599-1660

Øvrige indhold:

- Fjerde jyske rytterregiments ekstraskatteregnskab 1678-88
- Regimentsskriver Mathias Ferslovius' regnskab 1678 samt nogle bilagte præstemandtal 1682-86, som ikke findes på film.
- Frisenborg amts ekstraskatteregnskab 1678 præstemandtal. - Dog kun de skatteregnskaber og mandtal, hvori fæsternes koner og hjemmneværende børn også er nævnt.
- Register til Lyngbygårds fæstebreve 1670-1768

*

Lægaard – Tang, Trap, Mørch og Bjerre

Kirsten Schoubo Pedersen og Hans Toudal Pedersen, Asagården 1, 7500 Holstebro ☎ 97 42 31 40, E: hans@toudal.dk

Egns- og slægtshistorisk Forening i Holstebro markerede 4. april 2002 sin 25 års jubilæumsfest med to publikationer: Dels et kortfattet jubilæumsskrift eller hæfte på 56 sider og dels et større værk, *Aner til Arne Lægaard, borgmester i Holstebro*, på ikke færre end 140 sider forfattet af ovennævnte, hos hvem publikationerne kan købes til kostpris, henholdsvis 25 kr. og 200 kr.

Begge skrifter indeholder vægtige bidrag til en anetavle for byens borgmester, hvis oldefar, Peder Andreas Christensen, 1855-1908, ejer af Kalsgaard i Mejrup Sogn, blev offer for et rovmord, der særdeles godt er beskrevet af Susanne Bang Nielsen og Jannie Würtz Sløk i årsskriftet 2001 for Holstebro Museum.

Hæftet kan anvendes til at se, om man har fælles aner med borgmesteren, men kun det store værk fortæller alle detaljerne. Heri findes slægtsforbindelser til den kendte vestjyske Bjerre-slægt, familien Mørch på Jørgensgaard i Nees Sogn, slægten Tang på Bajlumgaard i Salling og slægten Trap på Thyholm (opr. fra Viborg), hvorfra grundlæggeren af det kendte topografiske værk, *Trap: Danmark*, også stammer.

AB

*

Nina Ryder Bjørneboe: *Før Farmor. Strejfflys over Birgitte Ryders slægt*. 106 s., 100 kr. (incl. moms, excl. forsendelse). Slægtshistorisk Forlag v/ Sten Krarup, Slotsgyden 14, 3670 Veksø ☎ 47 17 04 42, fax 47 17 04 75, E: skrarup@post10.tele.dk

Forfatteren skildrer familien Ryder i København gennem 250 år over 6 generationer, fra 1690'erne, da Marcus Ryder fra Holsten slog sig ned som gartner ved Sortedamssøen, til 1945, da forfatterens farmor døde. Bogen fortæller interessant og livligt om et stort persongalleri fra den københavnske håndværkerstand i 17-1800 tallet, gartnere, blegemænd, skræddere, bagere, skomagere, øltappere og sadelmagere med slægtsnavne som Tancke, Købke og Cammermeyer.

Slægtshistorisk Forlag fremmer udgivelse af slægts- og lokalhistoriske arbejder i små oplag; alle kan henvende sig og drøfte tiltælling og økonomi.

Nyheder fra SLÆGTEN

Siden sidste nummer er der udsendt en ny, forbedret udgave af *Sogn, herred – kirkebøgerne på Statens Arkiver*, som bl.a. er beriget med 6 sider om fødselsstiftelser som Den kgl. Fødsels- og Plejestiftelse/Rigshospitalet i København. - Stykket er udarbejdet efter den store kirkebogsregistratur fra Landsarkivet i København samt Rigsarkivets pjece om samme emne; med vores hæfte i hånden, behøver man ikke – som i Viborg - at stjæle siderne fra arkivernes registraturer.

1.900 godsskifter fra Bjerringbro-Hvorslev-egnen er publiceret af Inga Hørdum og Vera Munkholm i bogen af samme navn på ikke færre end 320 sider til kun 190 kr!

Desværre er det ikke – som bebudet i både bladets nr. 24 og 25 – endnu lykkedes at få udgivet Erik Brejls længe ventede værk med knap 7.000 viselser fra de bevarede kirkebøger fra før 1814 fra de 6 herreder Tyrsting, Vrads, Voer, Nim, Nørvang og Tørrild. Det er absolut ikke af ond vilje, men ... osv. Efter sommerferien er der absolut chancer, ring evt. til undertegnede forlagsredaktør: AB

Oversigt over SLÆGTENS forlags udgivelser

Sammenlutningen af Slægtshistoriske Foreninger (SSF) udgiver – som bindeled til de 36 medlemsforeninger og deres knap 5.000 medlemmer – først og fremmest bladet SLÆGTEN, *Forum for slægtshistorie* to gange årligt, 1.1 og 1.7. – Foruden programmer fra foreningerne bringer bladet meddelelser fra SSF, referat af årsmødet, litteraturlister fra det årlige weekendkursus samt nyttige artikler, råd og vejledninger samt tilbud fra den slægts- og lokalhistoriske verden. – Som tillæg til SLÆGTEN – uden for abonnement – har bladets forlag udgivet følgende:

1 *Slægtsforskning - din Danmarkshistorie.* (ISBN 87-90331-17-6) 5. udg., 2000, 16 s., 5 kr.

Kort introduktion til slægtsforskning.

2 *Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!* (ISBN 87-90331-07-9) 4. udg., 1998, 44 s., 20 kr.

Præsenterer over 500 titler af litteratur for slægtsforskere.

3 *Sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd.* (ISBN 87-984-484-0-4) 2. udg., 1997, 24 s., 20 kr.

Sognefoged-forordningen 1791, den lokale politimyndighed, lægdsmanden.... - Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

4 *Slægtsforskere: Lad os vedgå arv og gæld!* (ISBN 87-90331-06-0) 4. udg., 1998, 32 s., 20 kr.

Om arbejdet med skifter, hvordan finder du dem, 14 siders ordliste med forklaring på gamle ord og begreber.

5 *Sogn, herred - kirkebøgerne på Statens Arkiver.* (ISBN 87-90331-24) 5. udg., 2002, 72 s., 25 kr. *Nyhed – nyhed!*

Find de rigtige mikrokort med kirkebogen fra det rette sogn, herred og amt! - Pastoraternes/soggenes numre og kirkebøgernes begyndelsesår - Oversigt over flere end 150 afskrifter/registre til kirkebøger m.m.

- 6 *Slægtsforskere: Lad os stå vagt og værne!* (ISBN 87-90331-21-4) 3. udg., 2001, 52 s., 25 kr.
Militære emner: Lægdsruller, disses forkortelser, stambøger, militærspog, Forsvarets Arkiver og krigsdeltagermedaljer m.m.
- 7 *Gemmesider - fra nr. 1-10 (1990-94)*
Red. Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90-331) 1999, 88 s., 25 kr.
Genoptryk af "bevaringsværdige" artikler fra SLÆGTENS første numre.
- 8 *Nutiden og Valdemar Sejrs Slægtsforskning og Danmarks historie.* Af Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-13-3) 2000, 90 s., 25 kr.
55 slægtslinjer viser forbindelsen til nutidens danske befolkning - kendte og ukendte: tekstil-familien Damgaard, politiker-familien Dahlgaard, søstrene Dallerup, Poul Henningsen, Sten Hegeler og Bettina Ødum samt mange slægtsforskere!
- 9 *Skanderborg Rytterdistrikt. - Uddrag af samtlige bevarede 3.002 skifter 1680-1765.* Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-985050-6-8) 1995, 296 s., 130 kr. - Udsolgt
Samtlige arvinger. - Register over arveladere og ægtefæller, 6.226 navne; en liste over skifternes fordeling på sogne og lokaliteter.
- 10 *Litteraturfortegnelse 1980-85. Litteratur for slægtshistorisk interesserede.* - Personalthistorie. Lokalhistorie. Arkivvæsen. Udarbejdet af Ingvar Musaeus. (ISBN 87-985050-8-4) 1996, 120 s., 40 kr.
Godt 1.000 titler vedr. personal- og lokalhistorie samt arkivvæsen udgivet 1980-85.
- 11 *Er du i familie med bryggerne? - Slægterne bag J.C. og Carl Jacobsen på Carlsberg.* - Publiceret af Birgit Øskov og Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-02-8) 1997, 90 s., 30 kr.
Anetavle for Carl Jacobsen, 1842-1914, tilbage til 1600-tallet og endnu længere. - 25 slægtslinjer viser forbindelser til kendte og ukendte før og nu.
- 12 *Voer og Nim samt Norvang herreder. - Uddrag af samtlige bevarede 2.959 skifter i herredernes godser og hospitaler 1716-1850.* - Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-05-2) 1997, 291 s., 130 kr.
- Som Skanderborg Rytterdistrikt (nr. 9).
- 13 *Det står skrevet i kirkebøger, skoder, skifter, folketællinger og mange andre arkivalier.* Samlet og bearbejdet 1990-98 af Jens Peder Skou. (ISBN 87-90331-09-5) 1998, 365 s., 175 kr.
Et fornuftigt bud, hvordan en slægtsbog kan skrives i kapitler med skildringer af slægtsudviklingen fra fortiden frem mod nutiden. - En slægtsbog fra Østjylland.
- 14 *Slægtsforskere: Lad os gøre noget - ved det!* (ISBN 87-90331-18-4) 2. udg., 2000, 54 s., 25 kr.
Tanker om formidling - sammenskrivning - af slægtsforskningens resultater.
- 15 *Torrild Herred. Uddrag af de 894 skifter i herredets godser 1721-1816.* Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-16-8) 1999, 88 s., 40 kr.
Skifteuddrag i samme standard som Skanderborg Rytterdistrikt samt Voer, Nim og Norvang herreder (nr. 9 og 12).
- 16 *Dronning Margrethe II's forslægt - også de hidtil mindre kendte slægtslinier!* Af Kristian Lauritsen. (ISBN 87-90331-19-2) 2000, 392 s., 175 kr.

Dronningens anetavle i 11 generationer (til ane nr. 2047) tilbage til 1600-tallet - illustreret med 75 gamle portrætter!

For første gang biograferes så mange af dronningens specielt mindre kendte forfædre samlet. - Overraskende forekommer storkansleren Frederik Ahlefeldt på Tranekær, død 1686, 12 gange(!) i anetavlen. Upåagtede tyske slægtslinjer følges tilbage til danske middelalder-slægter som Thott, Gyldenstjerne og Hvide (både de jyske og de sjællandske).

- 17 *1760 slægtsbøger udgivet af kommercielle slægtsforskningsbureauer i Danmark efter 2. Verdenskrig.* En oversigt af Peter Kudsk. (ISBN 87-90331-20-6) 2000, 153 s., 75 kr.

Biblioteket kan skaffe dig slægtsbøgerne fra den egn, din slægt stammer fra. - Måske finder du deri de oplysninger, du mangler!

De mange bøgers udgangspunkt - oftest et ægtepar (angivet med **fødesogne fremhævet**) gift i første halvdel af 1800-tallet - er i denne publikation registreret efter de gamle, "overkommelige" amter fra tiden før reformen 1970.

- 18 *1900 godsskifter fra Bjerringbro-Hvorslev-egnen 1715-1815.* Af Inga Hørdum og Vera Munkholm. (ISBN 87-90331-22-2) 2002, 320 s., 190 kr.

Uddrag - med samtlige arvinger - af skifterne fra egnen syd for Viborg, fra godserne Fris-holt (nu atter Ormstrup), Ulstrup, Himmestrup, Viskumgård, Skjern, Karmark og Hagsholm. - Uddrag i lighed med Erik Brejls publikationer. *Nyhed - nyhed!*

Rabatpriser

- *for pjecen 1:* Rabatpris ved køb af 40 stk. og 100 stk. henholdsvis 4 og 3 kr.
- *for temahæfterne 2-4:* Rabatpris ved køb af 15 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 12 og 10 kr.
- *for hæfterne 5-8:* Rabatpris ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 15 og 12 kr.
- *for bogen 10:* Rabatpris ved køb af 40 stk. 25 kr. pr. stk.
- *for bogen 17:* Rabatpris ved køb af mindst 40 stk. 50 kr. pr. stk. - og ved køb af 15-39 stk. 60 kr. pr. stk.

Priserne er inkl. moms, men excl. forsendelse. Publikationerne bestilles hos SLÆGTENS eks-pedition: Birgit Øskov, Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76.

E:bojen@daks.dk